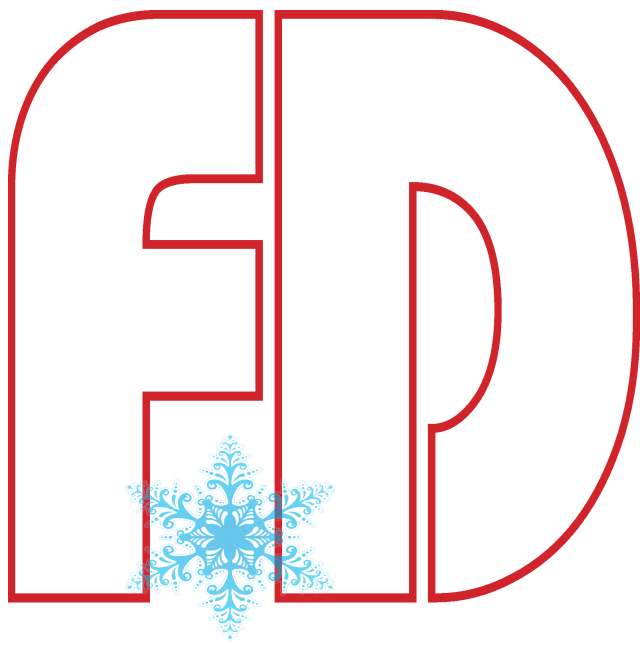

florile dalbe

Premiul Internațional
PENTRU CALITATE ȘI EXCELENȚĂ

"STEUA CALITĂȚII"
Categorio AUR

PARIS 2008

International Gold Award
STAR FOR LEADERSHIP IN QUALITY

20 februarie, 2025
Nr. 7-8 (4513-4514)
Prețul 20 lei
Fondat: martie 1941
Serie nouă: 1990

ISSN 1857-3851

www.floriledalbe.md

săptămânal educativ-cognitiv și literar-artistic pentru copii și adolescenți

Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova

MAXIMA SĂPTĂMÂNII

Dragostea e un copil de șase mii de ani.

Victor HUGO (1802-1885), scriitor romantic francez

Acord liric

Nichita STĂNESCU

De dragoste

Ea stă plictisită și foarte frumoasă,
părul ei negru este supărat,
mâna ei luminoasă
demult m-a uitat, -
demult s-a uitat și pe sine
cum atâră pe ceafa scaunului.
Eu mă înec în lumine
și scrâșnesc în crugul anului.
Îi arăt dinții din gură,
dar ea știe că eu nu râd,
dulcea luminii faptură
mie, pe mine mă înfațișează pe când
ea stă plictisită și foarte frumoasă
și eu numai pentru ea trăiesc
în lumea fioroasă
de sub ceresc.

ORIZONT COGNITIV: De ce? De când? De unde?

DE CÂND sărbătorim Dragobetele?

Salut, dragă „Orizont cognitiv”!

Am auzit că, pe vremuri, lumea de la noi, în special tinerii de prin sate, sărbătoreau Dragobetele. Potrivit tradiției, se zice că această zi era o sărbătoare deosebită pentru flăcăi și fete mari, ba chiar și pentru bărbații și femeile tinere. Aș dori mult să ne explicăți: DE CÂND sărbătorim Dragobetele și de unde se trage această sărbătoare la noi? Ce semnificații, obiceiuri și tradiții presupune această Zi a dragostei?

Natalia SPRÂNCEANĂ, elevă în clasa a X-a la L.T. „Olimp”

s. Costești, r-nul Ialoveni

Cândva, dragii mei tineri cititori, Dragobetele dădea startul primăverii, serbându-se, cel mai adesea, pe 24 februarie (pe stil vechi, 24 februarie cădea de facto pe 11 martie, stil nou!) sau, uneori, în primele zile de Mărțișor. Data de 24 februarie nu era întâmplătoare, ea marcă începutul anului agricol și, după unele credințe populare, fiind considerată ziua ieșirii ursului din bârlog.

Dragobete, corespondentul românesc tradițional al lui Cupidon sau Eros, este considerat, în credința populară, fiul Babei Dochia și e închipuit ca un flăcău voinic, chipeș și tare iubăreț, ce sălășluiește prin păduri. Inițial, Dragobete era o divinitate din panteonul balcanic, un zeu al fertilității, fecundității, senzualității și al dragostei. Sărbătoarea datează, deci, dragă Natalia și toți cei interesați de istoria acestei sărbători, cu mult înaintea apariției creștinismului și are la origine credințe și ritualuri păgâne, atât tracogetice, cât și orientale. În mitologia dacilor, Dragobete era zeul care oficia în cer, la începutul primăverii, nunta tuturor animalelor. Cu timpul, tradiția a „prins” și la oa-

meni, Dragobete ajungând să fie considerat „zânu” dragostei, zeitate ce ocrotește iubirea și poartă noroc îndrăgostiților. De aceea, de Dragobete, fetele și băieții se întâlnesc pentru ca iubirea lor să dureze tot anul, precum cea a păsărilor ce se împerechează în această zi. Dragobete este și un zeu al buneii dispoziții: de ziua lui, petrecerile se țin lanț, prilejuind înfripirea unor noi iubiri, logodne și căsnicii... Odinioară, prin sate se putea auzi strigându-se: „Dragobetele sărută fetele!”, iar în popor încă se mai spune că cine participă la Dragobete va fi ferit de boli tot anul.

Crezând că Dragobete îi va ajuta să aibă un an îmbelșugat, gospodarii respectau această sărbătoare la fel ca și pe cele religioase: nu munceau, doar își făceau curățenie prin case. Iată cum se sărbătorea Dragobetele: în dimineața zilei, tinerii, îmbrăcați în cele mai bune haine, se întâlneau în centrul satului sau în fața bisericii. Dacă timpul era favorabil, mergeau, cântând, în pădure sau prin luncile din apropiere. Acolo băieții adunau lemne pentru foc, iar fetele culegeau flori de pri-

măvară și plante „miraculoase”, pe care le foloseau apoi la descântecele de dragoste. Dacă vremea era urâtă, se strâneau în casa unuia dintre ei, unde stăteau la povești și se distrau cu tot felul de jocuri.

Pe dealurile din jurul satelor, strânși în jurul focurilor aprinse, fetele și băieții discutau câte în luna și-n stele, glumele cu substrat erotic fiind intens „practicate”. La prânz, fetele începeau să fugă spre sat – obicei numit „zburătorit”. Fiecare flăcău urmărea fata care îi plăcea. Dacă băiatul era iute de picior și fetei îi plăcea „fugăritorul” ei, alergătura se termina cu un sărut prelungit, în văzul întregii asistențe. Sărutul simboliza logodna ludică a celor doi pentru cel puțin un an de zile și, de multe ori, aceste logodne precedau logodnele adevărate. Comunitatea era interesată de ce se întâmplă, fiindcă puteau ghici, chiar din acel moment, la ce nunți vor merge în toamnă.

Așadar, conform tradiției, de Dragobete e bine să mergem la câmp, la pădure, să ne bucurăm, să râdem, să dansăm, să ne distrăm, să întâmpinăm primăvara, să culegem flori. Dar dacă nu avem posibilitate să întreprindem o excursie în sânul naturii, Dragobete nu s-ar supăra să fie sărbătorit și în cadrul clasei, așa cum l-ați onorat, acum câteva zile, pe Sf. Valentin. În concluzie, vom constata că avem multe motive să sărbătorim Dragobetele – la urma urmei, de ce să ne mulțumim doar cu occidentalul Valentine's Day, când putem avea, în februarie, în prag de primăvară, două sărbători ale dragostei?! Apoi, oricum o dai, tot mai bine îți șade în haina ta, fie și veche, decât în una nouă, dar de împrumut. Voi ce credeți? Scrieți-mi.

Ion ANTON

ABONAREA — 2025

La „Florile Dalbe”
vă puteți abona
oricând!

STIMAȚI PĂRINȚI
ȘI DIRIGINȚI DE CLASĂ,
„Florile Dalbe” înseamnă:

- Un colind pentru mintea și sufletul elevilor de la clasa a II-a până la clasa a XII-a, dar în special pentru cei din ciclul gimnazial;
- Un supliment considerabil de cultură la manualele școlare.

Nu mai stați pe gânduri! Consultați catalogul „Poșta Moldovei” și efectuați abonarea chiar azi! Veți primi revista cu începere din luna martie.

Relații la tel.: 022-23-37-78;
022-23-41-95

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru persoane
fizice și juridice:

3 luni — 120 lei
6 luni — 240 lei
8 luni — 320 lei

Următorul număr va apărea pe 6 martie a.c.

2025 - Anul Mihai Eminescu

MOMENTUL
monumentelor perene (3)

„Încă din epoca sa vieneză Eminescu încearcă, după același T. Vianu, să scrie un roman filosofic și național, pentru care se oprește un moment la titlul *Naturi catilinare*, căruia îi preferă însă în cele din urmă pe acela de *Geniu pustiu*, dar pe care îl lasă neterminat și necunoscut, până când I. Scurtu îl publică în 1904. *Geniu pustiu* cuprinde confesiunea tânărului revoltat Toma Nour (numele apăruse și într-una din dramele istorice, în *Mira*), însă după prezentarea eroului, povestirea continuă la persoana întâi. Toma Nour este un „demon” eminescian, ca într-unele din poemele primei epoci, *Înger și demon*, *Împărat și proletar*, *Strigoii*, personaj byronian, în care frumoasa complexiune fizică ascunde un suflet dezamăgit și revoltat, după cum ni-l arată portretul romantic atât de caracteristic pentru tendințele primei maniere a lui Eminescu [...]. [...] Tendințe asemănătoare se regăsesc în *Sărmanul Dionis* (C.L., 1872 – 1873) care, folosind unele fragmente din *Geniu pustiu*, s-a dezvoltat totuși ca o compoziție autohtonă.” [...] „Cezara, menționează criticul, apare relativ târziu, într-o epocă în care creația eminesciană se îndrumase pe alte căi. După încheierea epocii studențești la Viena ia sfârșit și ciclul inspirațiilor mistice și filosofice ale marilor compoziții istorice și legendare. Proza lui Eminescu aparținuse acestei epoci. Poetul execută acum o întoarcere către intimitatea sa, versul atât de laborios și greoi mai înainte se ușurează și muzica specifică a eminescianismului apare. Momentul psihologic al acestei transformări este fixat în *Floare albastră* (1873). [...] Chemarea iubirii și a naturii conține întreg programul liricii în care îl găsim pe Eminescu în forma deplinei lui închegări. De aci înainte, poetul depășește epoca nebuloasă a experiențelor, a proiectelor nedesăvârșite sau abandonate. Glasul lui Eminescu dobândește acum timbrul lui definitiv. Poezia Eminescu devine o erupție de forțe armonioase pe care o putem situa în planul marilor evenimente ale limbii noastre. Fără îndoială, în anii lui de formație, poetul a scos din lira lui sunete care semănau cu ale înaintașilor. Istoricii literari pot recunoaște timbrul și atitudinile lui Bolintineanu sau Alecsandri în versurile poetului începător. Când ajunge a fi el însuși, Eminescu nu mai seamănă cu nici unul din predecesorii lui. Substanța eterogenă dispăre în prelucrarea proprie, într-un act de asimilare totală. Tot ce fusese împrumutat se mistuie în miracolul creației. De aceea cu oricâtă sânguință am investiga cultura lui Eminescu, influențele care l-au format, motivele prin care se înrudește cu alți poeți români sau străini, cercetarea lasă, până la urmă, un fond ireductibil. Acest fond este eminescianismul însuși, substanța lirismului său”. „Contemporanii cei mai pătrunzători ai lui Eminescu, notează Tudor Vianu, dar, mai cu seamă, cei care au urmat de aproape dispariția poetului, au înregistrat din plin experiența miracolului eminescian. Care sunt pricinile încântării care n-a încetat să înfioare sensibilitatea românească, din clipa în care glasul deplin al poetului a fost auzit mai întâi? Prima cauză este, fără îndoială, întrebuintarea pe care el a știut s-o dea limbii românești. Niciodată graiul nostru n-a răsunat în același fel înainte de Eminescu sau în timpul lui. Considerând pe oricare din scriitorii care au publicat în intervalul dintre 1870 și 1880, vom găsi neapărat fie elemente lexicale, fie forme pe care timpul nu le-a acceptat. Într-un interval de șase sau șapte decenii puțini sunt scriitorii a căror limbă să nu prezinte semne de bătrânețe. Limba lui Eminescu a rămas însă proaspătă ca în prima zi. Se poate deci spune că pentru întreaga epocă în care continuăm a ne găsi, modelul limbii literare a fost fixat de poeziile lui Eminescu. Cititorii de literatură de după 1870 trebuie să fi înregistrat situația aceasta cu sentimentul unui echilibru lingvistic, al unei plenitudini armonioase a expresiei care va fi constituit și cea dintâi cauză a inegalatului succes de care creația eminesciană s-a bucurat. Sentimentul acesta nu s-a perimat nici azi. Deși cuceririle lui Eminescu au devenit bunuri comune, regăsim neconținut în versurile maturității sale modelul nealterat al prospețimii lingvistice. Din scrisul acesta lipsește urma oricărei tensiuni. Elaborția, de cele mai multe ori foarte activă, este cu desăvârșire mascată în creația eminesciană a apogeului. Fructele care încarcă roadele acestui copac sunt în întregime coapte.

Tudor PALLADI

DIALOGUL

„Aici Radio Moldova!” În fiecare dimineață, timp de 42 de ani, vocea caldă, catifelată a actriței Mariana BAHNARU anunța o nouă zi, apoi aduna ascultătorii (bunicii și părinții voștri) în jurul aparatelor de radio, la emisiuni ce nu pot fi date uitării... Recent, distinsa doamnă a scenei și a Teleradio-Moldova, Mariana BAHNARU, Artistă a Poporului din Republica Moldova, a împlinit onorabilă vârstă de 80 de ani. Incredibil de tânără și la fel de fermecătoare, doamna Bahnaru a răspuns cu bucurie invitației noastre de a răsfoi împreună cu cititorii „Florilor Dalbe” cartea vieții dumisale.

DE LA LĂCĂTUȘERIE,

– Cum a fost copilăria dumneavoastră?

– Foarte tristă. M-am născut la 28 ianuarie 1945, în satul Vânători, raionul Nisporeni. Tatăl meu a fost declarat dușman al poporului și deportat de noua putere în Siberia. După război, era o sărăcie cumplită. Mama, rămasă singură, nu avea cu ce ne întreține. M-a lăsat pe mine în grija fratelui mai mare și a plecat în căutare de lucru la Chișinău. Acolo, s-a angajat clandestin în construcție. Noi îi duceam dorul. Abia peste câțiva ani a îndrăznit să ne aducă în capitală, la căminul unde locuia, dar am fost imediat „deconspirați” de conducerea acelei instituții și ne-am pomenit tustrei aruncați în stradă. Am avut noroc de oameni buni, care ne-au adăpostit temporar. În timp, lucrurile s-au mai așezat. Eu învățam la școala medie nr. 32 din Chișinău, eram eminentă, frecventam cercul dramatic, participam la concursurile de declamatori.

– De pe atunci visați la actorie?

– Posibil, dar a fost un vis tainic, nu vorbeam cu nimeni despre asta. Trebuia să mă gândesc la o profesie „serioasă”,

ca să-mi câștig bucata de pâine. Am absolvit școala cu medalie de aur și, fiindcă eram bună la științele exacte, am susținut examenele, mai întâi, la Institutul de medicină (dar am renunțat), apoi, la Institutul Politehnic, la facultatea de radiotelemecanică. După absolvire, m-am angajat la Uzina „Vipropribor” din Chișinău, în calitate de inginer lăcătuș-asamblor. Inima, însă, îmi cerea altceva. Mi-am continuat activitatea artistică luând parte la concursuri de creație.

– Cine v-a descoperit calitățile actoricești și v-a determinat să vă schimbați ocupația?

– Am fost remarcată de unul dintre membrii juriului, Pavel REPEȘCU (îi mulțimesc neconținut pentru că mi-a schimbat viața), care a insistat să merg la preselecția organizată la Chișinău de Institutul Teatral „Șciukin” din Moscova, pentru a forma un grup de studenți din Moldova. Șeful comisiei, dl Ion UNGUREANU, pe atunci regizor-șef al Teatrului „Luceafărul”, avea rezerve față de tinerii din capitală, care erau rusificați și vorbeau o limbă „stricată”.

Răvaș de recunoștință

Preaiubite scriitor Grigore Vieru,

Astăzi, când soarele lui Faur atinge sfios obrazul dimineții, sunt inspirată să-ți scriu un răvaș de recunoștință și mulțumire pentru creațiile dumitale lirice, atât de dragi sufletului meu.

Vreau să-ți mărturisesc că ești poetul meu iubit. Versul tău e curgător ca șoapta izvorului, mângâindu-mi auzul asemenea unui cântec de leagăn. De fiecare dată, când îți răsfoiesc cărțile, mă umplu de duioșie și de seninătate, căci mă aflu în patria de cuvinte a limbii materne – mamă, grai, copilărie, dragoste, patrie, pace, iarbă, dor, izvor... și mă-nfrupt din ele ca din Cina cea de taină.

Regret că ai plecat prea devreme dintre noi. Atât de mult vreau să privesc în ochii tăi vii, iar de ziua de naștere să-ți

dăruiesc un trandafir și să te îmbrățișez cald, ca pe un părinte, căci așa te consider: părintele meu spiritual, care, asemenea mamei mele, ai stat la leagănul copilăriei, șoptindu-mi discret cât de frumoasă-i limba noastră, dulce și nemuritoare ca Pasărea Măiastră din basmele românești. M-ai sfătuit să-mi prețuiesc plaiul natal, căci „Cine n-are dor de plai/Se usucă ca un scai...”. De asemenea, m-ai învățat să-mi iubesc mama, care are suflet nemărginit și vocea cea mai blândă, fiind, precum spui, cea mai veche și cea mai frumoasă carte din lume.

Bijuteria care mi-a colorat copilăria a fost cartea „Albinuța”, pe care o păstrez și acum în biblioteca mea, citindu-i din ea surioarei. Am citit multe poezii scrise pentru noi

cu inima, din dragoste pentru tot ce este frumos și sfânt pe acest pământ. De la profesora mea de limba și literatură română, dna Liubov Dvornic, am aflat că Marele Eminescu ți-a fost model etern de conștiință civică și patriotică. Descoperindu-l pe Eminescu, ți-ai descoperit sufletul atât de generos. I-ai dedicat poezia „Legământ”, o confesiune lirică de o sensibilitate rară, îndemnându-ne părintește să îmbrățișăm măiastra carte eminesciană, fiind un izvor nesecat de valori fundamentale.

Cred că ai fost miruit de geniu să poți reda istoria neamului într-un catren, să poți apăra ce-i al nostru prin vers și să crezi că ești auzit de Dumnezeu prin poezie: „O, neamule, tu,/Adunat gră-măjoară,/Ai putea să încapi/Într-o singură icoană”. Câtă profunzime și câtă istorie!

Pentru a deveni faimos și modest, totodată, ai trudit o viață întreagă. Iar noi, generația în creștere, avem norocul să învățăm o viață întreagă din opera dumitale. Îți mulțumim enorm pentru prețioasele lecții de omenie și-ți promitem să păstrăm valorile sacre ale neamului și să mergem pe drumul vieții cât se poate de frumos, trudind în fiecare zi, la îndemnul tău, în minele de aur ale verbului matern.

Cu aleasă prețuire,
Victoria LEAHOVICI,
elevă în clasa a IX-a
la Liceul Teoretic „A. Donici”
s. Peresecina, r-nul Orhei

GENERAȚIILOR

- Sunt sigură că nu l-ați dezamăgit.
- Dimpotrivă, am trecut testul cu brio și am fost înmatriculată (suplimentar!) la „Șciuka” – așa era botezat, în glumă, teatrul. Astfel, de la lăcătușerie am ajuns la actorie.
- Ați avut o evoluție fulminantă la Institutul teatral. Peste un an ați devenit una dintre cele mai bune studente. Cu fragmentul din romanul „Ion” de Liviu Rebreanu, l-ați cucerit pe profesorul Iosif TOLCIANOV prin „măiestria profundă de a reda esența umană”.
- La facultate m-am remodelat, am devenit alt om. Ironia sortii! A trebuit

dincolo de emisiunile radiofonice și televizate am reușit să-mi fac meseria în cadrul teatrului „Dialog”, alături de Constanța TĂRȚĂU, Victor ZAICIUC și alți actori celebri.

– Copiii anilor `70-`80-`90, care astăzi au și ei copii, nepoți, vă urmăreau emisiunile „Magazinul copiilor”, „Noapte bună, copii”. Ulterior, în cadrul cursurilor de arta vorbirii, a clubului „Do-re-mi” sau la „Școala bunelor maniere” le-ați oferit celor mici lecții importante de cultură și bună creștere. Prin ce v-au atras copiii?

– Prin firesc și sinceritate. Sunt cele mai prețioase calități ale unui om și, vă rog,

LA ACTORIE

să merg la Moscova pentru ca să învăț limba română. Sub îndrumarea profesorilor ruși cizelam fiecare cuvânt, ascultam radio București. Seara, stăteam lipiți de aparatul de radio, de unde frumoasa limba română curgea ca un fluviu. După absolvire, am fost angajată la Teatrul „Luceafărul”. Am avut parte de roluri memorabile în spectacolele „Chirița în provincie”, „Casa Bernardei Alba”, „Al 41-lea!”. Însă din motive familiale am abandonat scena teatrului și am acceptat invitația maestrului Ion Ungureanu de a ocupa funcția de crainic-prezentator la Telecompania Radio Moldova.

– În scurt timp, vocea dvs. a devenit o emblemă a radioului și televiziunii naționale. Ați devenit cunoscută... Cine au fost profesorii dumneavoastră la radio?

– Am avut colegi minunați. Crainicii Igor ROTARU, Alexandru GROM, Claudia POLERCĂ, Tamara BĂRZOI, Maricica MUNTEANU mi-au rămas în amintire drept modele de exprimare de netăgăduit. Iar dna Vera MEREUȚĂ, care mi-a predat arta vorbirii, mi-a fost ca o mamă. Mă bucur că

dragii copii, să le păstrați cât mai mult în sufletele voastre.

– Actoria se menține în topul meseriilor râvnite de tineri, în special, de adolescenți. Ce urări aveți pentru acei ce vor să îmbrățișeze această profesie?

– Un actor trebuie să fie, în primul rând, un intelectual. Cred că asta face parte din meseria de actor, pentru că nu întotdeauna talentul și profesionalismul pot compensa lipsa de cultură. Citiți în limba română, învățați-vă limba, pentru că este foarte frumoasă. Fiți liberi, improvizați, nu vă fie teamă să veniți cu viziuni proprii asupra unui rol. Și nu uitați că actoria este o sursă inepuizabilă de inspirație. Exemplele frumoase de altădată sau cele din arta contemporană nu pot decât să vă îmbogățească talentul, să vă genereze noi idei și emoții creatoare.

– Vă mulțumim, distinsă doamnă a limbii române, pentru clipele de încântare prilejuite pe parcursul anilor miilor și miilor de spectatori și radioascultători. La mulți ani!

Interviu realizat de Lica MOVILĂ

Campania „Citim cu voce tare împreună”

Magia poveștilor

Învățăm și ne distrăm intelectual...

La Biblioteca pentru Copii din Căușeni s-au desfășurat, recent, o serie de activități în cadrul campaniei „Citim cu voce tare împreună”, la care au participat cu entuziasm peste 100 de copii. Evenimentul a avut scopul de a încuraja citirea și de a promova importanța acesteia pentru dezvoltarea abilităților lingvistice ale celor mai mici cititori. Pe parcursul activităților, elevii au citit povești și au completat fișe de lectură, consolidându-și înțelegerea textului și aprofundând subiectele abordate în fiecare lectură. Aceste activități nu doar că au stimulat imaginația participanților, dar și le-au oferit ocazia de a-și exprima ideile și de a se convinge de necesitatea citi-

tului în dezvoltarea personală. Evenimentul s-a desfășurat într-o atmosferă veselă și prietenoasă, copiii de diferite vârste împărtășindu-și impresiile și bucurându-se de magia poveștilor citite cu voce tare. Bibliotecarii au fost alături de aceștia pe tot parcursul activităților, ghidându-i și sprijinindu-i la fiecare pas. Această campanie se înscrie în eforturile continue ale bibliotecii de a susține dezvoltarea educațională a copiilor din Căușeni și de a crea un mediu propice pentru învățare și distracție intelectuală.

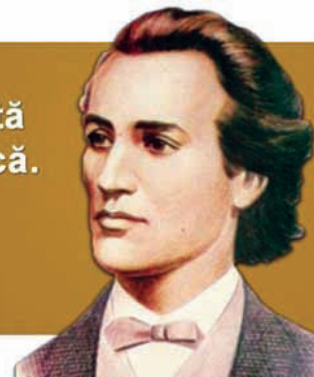
Natalia BALAN, bibliotecară
în secția copii
a BPR „Ion Ungureanu”

or. Căușeni

Lumina spiritului

Egalitatea nu există
decât în matematică.

Mihai Eminescu

MAXIME ȘI CUGETĂRI
de Mihai Eminescu

- Ca să-ți dai seama de nivelul culturii generale a unei nații, trebuie să vezi ce idoli are.
- Ideea valorii este foarte relativă, căci fiecare o măsoară după interesul său.
- Caracterul însă al unei școli bune este ca elevul să învețe în ea mai mult decât i se predă, mai mult decât știe însuși profesorul.
- Munca unui om se poate plăti. Caracterul, munca lui, nicicând.
- Cel mai mare păcat al omului este frica, spaima de a privi în față și a recunoaște adevărul.
- Moralitatea este pentru suflete identică cu sănătatea pentru trup!
- Când iubirea este, și ea este numai când e reciprocă absolută, vasăzică universală; când iubirea e, aceasta e cu neputință și de e cu neputință, ea nu e decât cauza unei iubiri preînnoite și mai adânci încă de cum fusese-nainte.
- Mulți lucrează, dar puțini gândesc.

Leo BUTNARU

LEO-LOGISME

- Poezia pentru poezie?
– Un lucru în sine care devine, de fapt, un lucru în tine, cititorule.
- Uneori, poetul, dar și cititorul, e om normal la minte și ținut la inimă.
- Acest personaj literar e atât de obișnuit, încât, la capitolul originalitate, mai că fiecare cititor îi este superior.
- Dacă domnișoarele, și numai ele, ar folosi pentru lectură măcar jumătate din timpul pe care-l folosesc pentru selfie, vă dați seama cu cât ar crește IQ-ul general al lumii?!
- Multe vor dispărea de pe pământ, precum, cândva, au dispărut dinozaurii sau fantastica lume a lecturilor îndelungate.
- După șoarecele de bibliotecă poate să vină și pisoiful de bibliotecă. Minus un cititor.
- Copii i-au scris scrisoare lui Moș Crăciun. Înainte de a o expedia, le-au citit-o de două ori părinților cărora, de altfel, le-au lăsat și o copie.
- Pentru ca să mai aflați câte ceva din relațiile părinți – copii, citiți inscripțiile din scara casei.

(Va urma)

OMAGIERI

Cu drag de versul lui NENEA GRIG

Ziua de 14 februarie ne adună, în fiecare an, cu gândul la poetul **Grigore VIERU**. În cadrul cercului de limba franceză, pe care îl conduc de mai mulți ani, poeziile lui nenea Grig răsună mereu la fel de dulce și frumos. Multe dintre versurile marelui poet au fost traduse în limba franceză de **Sergiu GUTU**, poet francofon, fost profesor la Liceul Teoretic „Grigore Vieru” din satul Vasilcău, raionul Soroca. Omagiindu-l pe Grigore Vieru, îi mulțumim de fiecare dată și

talentatului promotor al versului vierean. Copiii citesc aceste poezii, compară traducerea cu originalul, le memorează și le îndrăgesc în ambele limbi, în egală măsură. Încerc să fac și eu traduceri în limba franceză din creația pentru copii a lui Grigore Vieru. Mă străduiesc să păstrez mesajul, forma, ritmul, rima și melodicitatea versului, cultivându-le astfel copiilor dragostea pentru patrimoniul nostru literar, dar și interesul pentru limba țării alofone pe care o studiem.

MAMA

O fetiță cu o mladă
A scris „mama” pe zăpadă.
Iar din urmă vine vântul,
Șterge supărat cuvântul.
Vântul rău e peste seamă,
Vântul nu știe de mamă.

MAMAN

Sur la neige, une fille écrit
Tout d'un geste
„maman chérie”.
Mais le vent vient après
E l'efface, très énervé.
Ah, le vent est bien méchant,
Il ne sait plus de maman.

SORA

Am o soră mică-mică,
Gura ei – o florică.
Ea nu știe să vorbească,
Știe numai să zâmbească.

LA SOEUR

J'ai une sœur, moi, cadette,
La bouche est comme
une fleurette.
Ele ne sait de tout parler,
Mais sourire bien, ele le sait.

GRĂURAȘUL

Grăurașul a mâncat
Un grăunte înghețat
Și tot strigă ziua toată:
– Am mâncat o înghețată!

L'ÉTOURNEAU

L'étourneau a picoré
Un petit grain très gelé.
Et il crie toute la journée:
– Une bonne glace
j'ai avalé!

Cu respect,
Valentina SOCHIRĂ,
profesoară de limba franceză,
la Școala primară-grădiniță
„V. Apostol”

s. Dubna,
r-nul Soroca

BRAVO, ISTEȚILOR!

Iată numele învârtelușilor care ne-au trimis răspunsuri corecte la jocurile publicate în următoarele numere.

Nr. 1-2: Vanessa BOTNARU (s. Frumoasa, r-nul Călărași), Nicoleta GRECU (Chișinău).

Nr. 3-4: Marius MILCEV (mun. Chișinău), Maria ANDRONIC (s. Răciula, r-nul Călărași), Vanessa BOTNARU (s. Frumoasa, r-nul Călărași).

Andrei PROHIN

Domnul și MĂMĂLIGA

Ioniță Sandu Sturza, domn al Moldovei în 1822-1828, provenea dintr-o veche familie de boieri cu o avere modestă. S-a obișnuit din tinerețe cu o viață nepretențioasă. Ajuns pe tron, a poruncit să fie aduse la palatul din Iași (capitala Moldovei) măsuțe joase, cu trei picioare, de care se foloseau țăranii. În timpul ospățului, pe fiecare măsuță era servită câte o mămliguță. „De la masa Domnului Moldovei, explica Ioniță, nu trebuie să lipsească hrana de temei a moldoveanului”. Altădată, sultanul a vrut să-i dăruiască o casă la Istanbul. Domnitorul a refuzat cadoul, motivând că preferă să locuiască „în casa mea sărăcăcioasă”. El mărturisea că nu a râvnit să adune mari averi și să le lase moștenire urmașilor. I-a plăcut să se roage Domnului, ca să-i binecuvânteze copiii și faptele.

(Din cartea
„Lacrimile zeului RA”)

Povestiri de seama voastră

PRIETENUL MEU, BULGHI

În ultimii ani, ninge tot mai rar. Și, de fiecare dată când se desprind din cer primii fulgi de zăpadă, îmi aduc aminte de Bulghi.

Când a nins prima dată în iarna aceea, mi-am făcut cu mâinile mele un prieten – un bulgăre de zăpadă. L-am numit Bulghi și am hotărât să nu mă despart de el. Atât timp cât alergam pe afară, Bulghi se juca și el cu mine, era rotund și rece. Apoi i-am făcut loc în ghiozdan, printre cărți, și m-am dus la lecții. După ore, am trecut pe la bibliotecă, să înapoiez cărțile citite și să-mi iau altele noi. Dar, când am deschis ghiozdanul, cărțile și caietele mele erau ude learcă, iar Bulghi – nicăieri.

Mi-a părut tare rău că l-am pierdut pe Bulghi, dar am învățat lecția. Cu Bulghi al II-lea a fost altfel. Pentru ca prietenia noastră să dureze toată iarna, i-am găsit bulgărașului meu un loc în congelator. După ce terminam de făcut temele, Bulghi cobora din frigider. Ne placea să ne jucăm împreună, dar, când mâinile mele începeau să se umezească, ne luam rămas bun până în ziua următoare.

În ultimii ani, ninge tot mai rar. Și, de fiecare dată când se desprind din cer primii fulgi de zăpadă, îmi aduc aminte de Bulghi.

INELUȘ

EȘTI IȘTEȚ?

Găsește în aceste imagini zece diferențe! Trimite răspunsul la redacție și participă la concursul nostru.

Glume

- V-am dat o compunere despre lapte, pe patru pagini și tu, Ionuț, ai scris una singură.
- Să vedeți, domnule învățător, eu am scris despre laptele condensat.

* * *

- Ștefănel, spune-mi, care este cel mai modest animal?
- Molia, domnule profesor.
- De ce?
- Pentru că nu mănâncă decât găuri.

* * *

- Câți ani ai, pușor?
- Nu pot să vă spun, acum am mânuși pe degete.

ÎN MEMORIAM: Petru CĂRARE – 90

Petru CĂRARE

Vânt de primăvară

Bate vânt de primăvară,
Norii de pe cer îi mână
Și-i alungă-n altă țară,
Unde iarna e stăpână.

Soarele-i ca după boală –
Nu mai e așa fierbinte,
Dar se dă cu rumeneală
Și-ncălzește ca-nainte.

Cât e câmpul, verzi covoare
Țese harnic firul ierbii.
Prin poiene, spre izvoare,
Au pornit în călduri cerbii.

Stoluri mari de rândunele
Poartă veste-n toată țara,
Că-n același zbor cu ele,
A sosit și primăvara.

Dimineața

Iepurașul, cum se scoală,
Strânge rouă și se spală,
Și pe bot, și pe urechi,
Și-apoi fuga la curechi.

Ia o frunză, o mănâncă,
Și mai ia vreo două încă,
Mai mustoase și mai mari
Și-apoi fuga spre tufari!

Nimeni nu îl urmărește,
Iar el fuge iepurește
Prin poiene și prin lunci –
Nici cu pușca nu-l ajungi.

Firicel de iarbă verde

Unde râul se agită
Și prind valuri mari să fiarbă,
Sus pe mal, sub o răchită,
A fășnit un fir de iarbă.

Gingaș, până la durere,
Murmură peste tăpșan:
„Mă scuzați de-ntârziere,
Că am dat de-un bolovan.”

Iar din văile deschise
Vine-un vânt ca să-l dezmiere,
Și din galben cum ieșise
Se făcu ceva mai verde.

I-a zâmbit și bunul soare.
Firicelul drăgălaș
A dat glas: „Ce bine-mi pare
Că-s aici și nu-n oraș!

Soarele de ploi mă zvântă,
Nu-i nici zgomot și nici praf.
Iar când mi-i urât, îmi cântă
Sărmele de telegraf.

Și ce mult îmi place mie
S-aud doine pe tăpșan,
Ca apoi pe la chindie
Să mă pască un cârlan.”

Auzindu-l cum nu tace,
Un cârlan veni la el:
„Să te mânc? Hai crești în pace,
Că ești tare mărunțel!”

Poetul, prozatorul, dramaturgul și traducătorul **Petru CĂRARE** (13.02.35 – 27.05.19) a fost membru al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova și al Uniunii Scriitorilor din România. El s-a născut în comuna Zaim, județul Tighina, azi raionul Căușeni. După absolvirea școlii medii, se înscrie la Facultatea de Jurnalistică a Școlii Centrale a ULCT din URSS. În 1969 absolvește Cursurile Superioare de Literatură de pe lângă Institutul „M. Gorki” din Moscova.

Debut editorial: cartea de versuri „Soare cu dinți” (1962).

Opera: pe parcursul vieții a editat peste 44 de cărți pentru maturi și copii, printre care: „Săgeți” – (tiraj scos de cenzură din vânzare și nimicit), „Trandafir sălbatic”, „Stele verzi”, „Oglinzi”, „Parodii și epigrame”, „Penița și bărdița”, „Cale bună, lonele!”, „Poiana veselă”, „Ploaie cu soare”, „Umbrela”, „Ionică Tropoțel”, „Urzicuțe”, „Un motan citea o carte” ș.a. Petru Cărare a scris și proză și piese de teatru. În 2004 i-a apărut volumul „Scrieri alese”.

Distincții și premii: Titlul Onorific „Maestru al literaturii”, Medalia „Mihai Eminescu”, Premiul Național pentru Literatură, Ordinul Republicii.

Ninge

Hăt din ceruri pe pământ
Vin steluțe de argint,
Și nu-s stele, ci sunt fulgi,
Fulgi de nea, pufoși și dulci.
Și cum vin, și cum roiesc,
Tot pământul înălbesc:
Alb e gardul, și porțița,
Albă-i cușma lui Gheorghită,
Doar năsucul și-obrăjorii
Îi sunt roșii ca bujorii.

Ghiocelul

Ridicându-se în coate
Pe omățul subțirel,
În pădure astă-noapte
S-a ivit un ghiocel.
Bate vânt de nu știu unde:
– Nu te temi c-ai să îngheți?
Ghiocelul îi răspunde:
– Nu mă tem! Sunt îndrăzneț!

Desen de Cristina COVRIG

Unde-s ochelarii?

După J. Tuwim

Bunicuța-i supărată,
Răscolește casa toată.
Ce-i cu ea, ce a făcut?
Ochelarii și-a pierdut!

Cică i-a lăsat pe masă,
Cum de multe ori îi lasă,

Dar acum nu-s și nu-s –
Cată-n jos și cată-n sus:

Pe sub plapumă, sub pernă...
A aprins și o lanternă

Să se uite pe sub pat.
Și în păsle s-a uitat,

Și-ntr-o oală, și-n căldare...
Unde-s, unde-s ochelarii?

Stă bunica un minut
Și o ia de la început:

Mută masa, mută perna,
Luminează cu lanterna

Fiecare colțișor,
Caută și în cuptor,

Pe afară și în tindă...
Când se uită în oglindă,

Vai, minune, vai, necaz,
Ochelarii i-s pe nas!

Bunicuța, bucuroasă:
– Oglinjoara mea frumoasă,

Zău, m-ai ajutat grozav...
Ia să te mai șterg de praf!

Cum se împart buniții

Ionică și Petrică,
Frățiori, de mult se ceartă:
Pe bunic și pe bunică
Vor în două să-i împartă.

– Jumătate de bunic
E a mea, auzi ce-ți zic?!
– Și bunica jumătate
E a mea, auzi, măi frate?!

Iar buniții, fericiți,
Râd întregi, neîmpărțiți.

Curcubeul

Curcubeule vărgat,
Spune, cine te-a pictat?
Și de unde ai culori:
Drept din soare, cer și nori?
O bucată eu am vrut
Să ți-o rup, dar n-am putut,
Căci tu fugi, te-nalți sub bolți,
Ca să aparții la toți.
Tu nu vrei să te împartă
Toți bucată cu bucată.
Astfel, mândre curcubeu,
Ești al tuturor mereu,
Și întreg ești și al meu.

Săgetări

* Capra cu un singur ied nu intră în poveste.

* Câtă morală i s-a făcut vulpii, tot șmecheră a rămas.

* Omul cu mai multe fețe rămâne, în cele din urmă, fără nici una.

* Prostia e mană cerească: nu i se dă oricui.

* Capul gol n-ai cu ce-l acoperi.

* Se afirma negând mereu pe alții.

* Nu toate pietrele sunt pietre scumpe.

Epigrame

Unui tontălău

Ar fi cazul să se știe,
Oricât pari de auster,
Ce porți tu sub pălărie,
Nu e cap, ci un cuier.

Unui pictor

Acesta zici că-ți este țelul:
Vrei publicul să te cunoască?
Păi nu vorbi, ci ia penelul
Și lasă... arta să vorbească.

Mie însumi

(la 60 de ani)

O, câți poeți la vârsta mea
Erau de-acuma clasici, da!
Și câți mureau de multe ori,
La vârsta mea – nemuritori.
Iar eu ajuns la vârsta lor,
Nici clasic nu-s, dar nici nu mor.

Către micul cititor

Cartea mea-i cu multe file
Și cu multe poezii,
Cum ai s-o citești, copile,
Dă-o și altor copii.

REFERINȚE

Petru Cărare e un talent autentic, înzestrat de natură cu toate calitățile necesare observatorului satiric, umoristului, care vede spectacolul vieții. Viața însăși îi oferă lui Cărare motive poetice.

Vasile COROBAN

Zâmbetul lui Petru Cărare e o sălbăticiune frumoasă ce sare neconținut din lacrimă în lacrimă, ca să nu se înece.

Grigore VIERU

Un demon al ironiei, pe cât de malițios, pe atât de blajin, aprinde lumini colorate, care se amuză și se hârjonesc creând un joc șiret, care este fața adevărată a lui Cărare. În poeziile bune el rămâne fidel umorului nostru tradițional inofensiv, reverențios, șagalnic, binevoitor și chiar îngăduitor, umor ce blamează cu atâta discreție slăbiciunile oamenilor și ordinea lucrurilor.

Mihai CIMPOI

Petru Cărare este un talent satiric, un umorist cu vervă, iar uneori un liric subtil. Participând adeseori cu Petru Cărare la întâlniri cu cititorii, am avut prilejul să constat cât de apreciate sunt versurile lui de către public.

Nicolai COSTENCO

PATRIMONIU

Coordonator de pagină: Ion ANTON Nr. 2 (375)

Patrimoniul UNESCO din România

MĂNĂSTIREA MOLDOVIȚA

Mănăstirea Moldovița este una din vechile așezări călugărești, cu un important și glorios trecut istoric, situată în comuna Vatra Moldoviței din județul Suceava, la o distanță de circa 15 km de comuna Vama.

• Biserica „Buna Vestire”

Mănăstirea Moldovița a fost inclusă în anul 2015 pe lista monumentelor istorice din județul Suceava, fiind formată din 6 obiective: Biserica „Buna Vestire”; Paraclisul de iarnă; Clisierniță; Chilia; Zidul de incintă cu turn de colț și Turnul-clopotniță de la intrare.

În anul 1993, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) a inclus Biserica „Buna Vestire” din cadrul Mănăstirii Moldovița, împreună cu alte șapte biserici din nordul Moldovei (Arbore, Pătrăuți, Humor, Probota, „Sf. Ioan cel Nou”

din Suceava, Sucevița și Voroneț), pe lista patrimoniului cultural mondial, în grupul Bisericele pictate din nordul Moldovei.

Originea acestei mănăstiri rămâne învăluită în negura vremii, tradiția amintind de existența ei încă din timpul voievozilor Mușatini, care

au protejat-o. Sub pașnica domnie a lui Alexandru cel Bun, ocrotită și înzestrată de ctitori, mănăstirea a dăinuit până la sfârșitul secolului al XV-lea când, din cauza unei alunecări de teren, s-a prăbușit. Ruinele ei se văd și astăzi, la circa 500 m distanță de actuala mănăstire. Voievodul Petru Rareș, iubitor de artă ca și tatăl său, Ștefan cel Mare, vrând să continue existența Mănăstirii Moldovița, a ales locul puțin mai la șes de vechea biserică a lui Alexandru cel Bun și a construit actuala biserică a Moldoviței în anul 1532, închinând-o aceluiași hram „Buna Vestire”.

Arhitectura bisericii îmbină elemente de artă bizantină și gotică. Ea continuă stilul arhitectonic al mănăstirilor moldovenești, stil cristalizat în epoca lui Ștefan cel Mare. Ctitoria lui Petru Rareș aduce în plus dimensiunile mai mari, tendința de înălțare și de zveltețe. Pictura interioară, realizată la cinci ani după ridicarea biseri-

cii, reprezintă, alături de pictura Mănăstirii Voroneț, un excepțional document artistic al epocii de strălucire spirituală din vremea celor două domnii ale lui Petru Rareș. În tabloul votiv este înfățișat ctitorul Petru Rareș, împreună cu familia sa. Deși păstrează caracterul unui portret oficial, acesta indică preocuparea artistului anonim de a reda viața interioară a personajelor reprezentate.

Unul dintre punctele de atracție al Mănăstirii Moldovița îl constituie pictura exterioară (executată al fresco), mai ales cea de pe peretele sudic al bisericii care s-a păstrat în bune condiții. Stilul frescelor exterioare este cel post-bizantin, cu influențe gotice și chiar din arta Renașterii. Cei mai mulți specialiști consideră că pictura de la Moldovița este realizată de zugravii coordonați de vestitul Toma de la Suceava, pictorul de curte al lui Petru Rareș.

Sursa: Wikipedia

CONCURS: „Numele băștinei mele”

O vatră cu trecut, prezent și viitor

Frumoase sunt locurile de pe Valea Cogâlnicului de Mijloc! După cum ne spune legenda satului Bobeica, anume pe un asemenea loc pitoresc a fost înființată această localitate, menționată documentar în anul 1698. Denumirea satului provine din limba tătară, de la cuvântul Bobei, care semnifică o așezare omenească, un sat ascuns într-o vale adâncă, la poalele unui deal rotund și înalt. Râul Cogâlnic își ducea apele la vale prin fața satului. Lunca Cogâlnicului era plină de stufării, prin care mișunau pești, rațe sălbatice, bătlani și alte vietăți.

Satul Bobeica de azi este centrul comunei Bobeica. O comună prosperă și bine amenajată. În centrul comunei activează Primăria, Casa de cultură, Gimnaziul Bobeica, Centrul de sănătate, Grădinița „Ghiocel”, Ocolul silvic, Oficiul poștal, un centru privat de stomatologie, magazine alimentare și un magazin de materiale de construcții.

Oamenii din comună au avut noroc, prin anii 60 ai secolului trecut, de un președinte de colhoz vrednic și gospodăru, care se numea Serghei Ovanesov, armean de naționalitate, originar din Hâncești. La inițiativa domnului Ovanesov s-au construit în comună toate edificiile pomenite mai sus, dar și o moară de măcinat grâu și porumb cu o capacitate de peste o mie tone pe an, o oloiniță, trei localuri pentru școli. În centrul satului a fost amenajat un stadion cu o suprafață de 2,6 ha. Perimetrul

Casa de cultură din com. Bobeica

stadionului este marcat prin cele două rânduri de ploi falnici și înalți.

Cartea de vizită a comunei este, firește, Casa de cultură Bobeica. O frumusețe de clădire, care împodobește fața satului mai bine de șase decenii. Pe scena mare a Casei de cultură au evoluat orchestrele „Fluieraș”, „Mugurel”, „Contemporanul”, „Lăutarii”. Oaspeții comunei au fost artiștii de la Teatrul Național „Mihai Eminescu”: Valeriu Cupcea, Domnica Darienco, Constantin Constantinov, Mihai Curagău, Serghei Finiti, Vitalie Rusu ș.a. Biblioteca Publică, care se află la etajul al doilea al clădirii, este și azi izvorul de inspirație pentru sute de copii din comună, dornici de lectură.

În anul 2018, la noi în comună a fost dat în exploatare un apeduct cu apă potabilă.

La apeduct sunt conectate circa 560 de familii, care au apă la robinet anul întreg.

Sătenii nu se mai tem să iasă noaptea pe stradă. Drumurile centrale sunt asfaltate, iar cele laterale sunt pietruite. Iluminatul stradal în comună va fi în curând finalizat.

Oamenii sunt mulțumiți de traiul pe care îl duc și se roagă la Dumnezeu pentru pace și sănătate. Noi, generația sec. XXI, le dorim ploaie la pământ, pâine pe masă și pace în casă.

Giulia POSTOLACHI,
elevă în clasa a VIII-a
la Gimnaziul Bobeica

com. Bobeica,
r-nul Hâncești

GLOSAR ISTORIC

DICTIONAR explicativ

(Urmare din nr. 3-4 din 23 ianuarie 2025)

E

- **Escadrilă** – subunitate aeriană a forțelor militare.
- **Escadron** – subunitate a unui regiment de cavalerie, corespunzând unei companii de infanterie sau unei baterii de artilerie.
- **Espingolă** – pușcă primitivă din bronz, montată pe un pivot, care se folosea în artileria de marină în secolul al XVI-lea.
- **Eșafod** – platformă construită în Evul Mediu în piețe publice, pe care erau executați condamnații la moarte.
- **ETA** – organizație separatistă înființată în 1959 și care luptă pentru independența Țării Bascilor față de Spania.
- **Etapă** – interval de timp marcat de evenimente importante și caracterizat prin schimbări social-politice cantitative și calitative.
- **Etatism** – teorie conform căreia rolul statului este primordial în organizarea și administrarea vieții economice și sociale.
(Va urma)

IN MEMORIAM Arhip CIBOTARU - 90

Poetul, prozatorul, dramaturgul și editorul **Arhip CIBOTARU** (20.02. 1935 – 04.01.2010) s-a născut în satul Cobâlnea, raionul Șoldănești. În 1957 a absolvit Universitatea de Stat din Chișinău. Din 1965 este ales vicepreședinte, iar din 1971, secretar al comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor. În anii 1971- 1988 a fost și redactor-șef al revistei „Nistru”.

Debut literar: placheta de versuri *Ecoul gliei*, 1958. A tradus din Pușkin, Șevcenko, Gamzatov, Eluard, Pasternak, Bednii. Până în 2010 a publicat peste 20 de cărți, printre care: *Cântec pentru tine*, *Între lume și cuvânt*, *Ultimul Noe*, *Inscripții pe turnul Babel*, *Pe timpul lui Teleucă*, *piesa Șase de dobă* ș.a.

Distincții și premii: Lucrător emerit al culturii, Maestru emerit al artei din RSSM, Premiul „Boris Glavan”, Premiul de Stat al RSSM, Ordinul „Gloria muncii”, Titlul Onorific „Om Emerit” și Ordinul Republicii.

*Mi-a zburat privighetoarea
Din salcâmul de demult,
Mi-a lăsat numai cântarea
Între ramuri s-o ascult.*

*Mi-au zburat anii cei tineri,
Doamne, strâmb ni-i mai împărți,
Lunea mea de mult e vineri,
Dar mai cred că mâine-i marți.*

*Mi-au rămas doar neuitarea
Și regretu-nrourat...
Mi-a zburat privighetoarea,
Și salcâmul s-a uscat.*

CUVINTELE... ELE MĂ ROSTESC PE MINE

Mai aștept...

*Mi-a bătut la geam un mugur
Într-o veche primăvară,
Aprinzând în mine ruguri
Și strigându-mă afară.*

*L-am deschis atunci spre soare,
Ca să-mi văd mai bine gândul,
Și-a intrat prin geam o floare,
Sufletu-mi înmiresmându-l.*

*L-am deschis apoi spre stele,
Și-au intrat prin el în noapte
Toate dragostele mele
Cu miros de fânuri coapte.*

*Dar a fost prin geam să-mi vină
Și o frunză de văpaie
Cu tomnatică lumină,
Prevestind în suflet ploaie.*

*Și prin el a fost să cadă
Primul fulg din astă-iarnă,
Vin troiene de zăpadă
Până-n suflet să m-aștearnă.*

*De m-as fi gândit anume
Geamul să-mi închid la vreme,
Nu m-aș teme-acum de brume,
Nici de iarnă nu m-aș teme.*

*N-am de ce să mă prea bucur,
Nici să mă-ntristez prea tare.
Mai aștept la geam un mugur,
Mai aștept la geam o floare.*

Vino, pasăre măiastră...

*Vino, pasăre măiastră,
Pentru noi să cânți în zori
Și pentru iubirea noastră
Călătoare printre flori.*

*Vino, zariște albastră,
Pentru noi să arzi în toi
Și pentru iubirea noastră
Călătoare printre ploi.*

*Vino, soare, la fereastră,
Pentru noi să luminezi
Și pentru iubirea noastră
Călătoare printre sfezi.*

*Vino, negură sihastră,
Pentru noi să plângi puțin
Și pentru iubirea noastră
Călătoare printre spini.*

Rătăcire prin crâng

*Cuvintele ca niște-amiezi
Mă ard până la amețală.
Această clipă o visez
Sau o trăiesc, ca-n vis, reală?*

*Cuvintele-mi tot cresc în jur
Cu ramuri dese și smicele,
În clipa asta pot să jur
Că lumea n-o mai văd de ele.*

*În crângul lor m-am încurcat,
Că nici nu știu acum prea bine,
De le rostesc cu-adevărat
Sau ele mă rostesc pe mine.*

Portretul scriitorului Arhip Cibotaru. Lucrare de Elena Bontea

Am fugit

*Am fugit de frig și-am dat de frig,
Coborând înspre cuvânt îngheață
Gândul, și zadarnic îl mai strig
Din pustiul clipelor de ceață.*

*Am fugit de ploi și-am dat de ploi,
Și-am făcut o constatare-amară:
Sunt mai negri nourii din noi
Și mai aprigi decât cei de-afară.*

*Și-o să murmure izvorul
Dintre ierburi lângă drum
Peste-un veac și peste două
Tot cu-aceiași glas de-acum.*

*Și-o să dea pădurea-n muguri
Dezmorțită într-o zi.
Peste-un veac și peste două
Tot ca azi va înverzi.*

*Și-o să fulguie livada,
Când va trece vântu-n zori,
Peste-un veac și peste două
Tot ca azi, cu-aceleași flori.*

*Cineva cu-aceleași gânduri
Se va arăta mereu
Peste-un veac și peste două
Tot aici, unde stau eu.*

*Am fugit din preajmă de-amintiri,
Dar le-am încercat din nou tempesta
Și-am simțit că port și-un cimitir
De-amintiri în sufletul acesta.*

*Fug desculț săltând pe roșul jar;
Pe ciulini țepoși, pe sticlă spartă,
Chiar și-atunci când știu că
n-o să sar
Dincolo de-a sorții mele poartă.*

*Te mai țin încă și-acuma
Lângă mine precum pot,
Dar spre-amurg adie bruma
Și-o să mi te pierd de tot.
Printre umbrele de arbori
Lângă drum o să mă lași,
Va intra în alb de aburi
Umbra albilor tăi pași.
Va rămâne o scânteie
Dintr-un cânt abia-nceput,
Ce-o s-aprindă curcubeie
Cu luminile-n trecut.*

*Voi rămâne iar cu frigul
Trist, îmbătrânit și nins.
Nu atâta cu câștigul,
Cât cu pierderea deprins.*

Sentimentală

*Plecarea ta pân' azi îmi pare
Pe inimă o piatră grea,
Încolo nu-i nici o intrare,
De ce vrei să pătrunzi în ea?*

*Nu-mi mai trezi din iarnă dorul
Neîmplinit și nealinat,
Căci în trecut mi-i viitorul
Cel înflorit și scuturat.*

*Nu-mi mai aduce azi aminte
De clipele-ntâmpante ieri,
Au ars în flacăra fierbinte
A altor primăveri și veri.*

*De-atunci pe lume e ninsoare,
Și-i numai iarnă, și-i pustiu.
– Nu-mi mai zâmbi din vechea zare,
Încolo drumul nu-l mai știu.
Plecarea ta pân' azi mă doare.*

Anotimpuri

Pentru soția Ecaterina

*Știu de ce se vede steaua
Mai curată-aici la sud
Și de ce-mi aduce neaua
Dor târziu de-un nufăr crud.*

*Și mai știu de cine-i toarsă
Toată cânepa din cer,
De ce toamna se revarsă
Înapoi la primăveri.*

*Încă arde focu-n pară
Și nu pot simți că-s nins,
Lângă-un strop de primăvară
Toate iernile mi-am stins.*

*Nu văd cerul cum adie
A ninsoare-n sudic plai,
Ci cum trebuie să fie
Într-o margine de rai.*

*Chiar dacă intrăm în toamnă
De acuma amândoi,
Asta încă nu înseamnă,
Că nu-s drumuri înapoi.*

*Un cântec e ca un izvor:
Răzbate dintr-o șoaptă-adâncă
Sub greutatea unui dor
Ca firul apei de sub stâncă.*

*Atâtea cântece mai sunt,
Mereu din piept în piept se mută.
Această lume pe pământ
Numai din doruri e făcută.*

*Cu cât izvoru-i mai adânc,
Mai plină-i este și răcoarea,
Drumeții, care setea-și sting,
Nu-i uită-n veci de veci cărarea.*

*Dar unde-i cel mai mare dor?
Mânați de grabă și de sete,
Noi dăm de dânsul prea ușor,
Ca de-un izvor în robinete.*

Nr. 2 (181)

DREPTURILE MELE, CE SĂ FAC CU ELE?

Coordonator de pagină: Eudochia VERDEȘ

în domeniul
Premiul O.N.U.
2010
Drepturilor Omului

AMBASADORI AI SCHIMBĂRILOR POZITIVE

Un grup de participanți la Forum

Elevii de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” din or. Cimișlia își cunosc drepturile, dar și responsabilitățile. Iar pentru ca fiecare să pătrundă în profunzimea acestui subiect, au decis să organizeze fo-

rumul „Copiii – apărători ai drepturilor omului”.

Mai mulți elevi din clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a au prezentat și au dezbătut teme legate de drepturile copilului. Clasa a VIII-a a abordat teme importante

precum „Exmatricularea din gimnaziu” și „Integrarea copiilor cu dizabilități în școli”. Elevii de clasa a IX-a au discutat despre „Dreptul copiilor la educație” și „Dreptul la timp liber, joacă și activități culturale”. Cei din clasa a X-a au dezvoltat subiectele „Egalitatea de gen” și „Integrarea copiilor cu nevoi speciale în instituții”.

Forumul a subliniat că a respecta, a proteja și a îndeplini drepturile copilului sunt acțiuni fundamentale pentru un viitor mai bun. Elevii au demonstrat că sunt pregătiți să devină ambasadori ai schimbărilor pozitive, contribuind la dezvoltarea unei societăți mai echitabile.

Dezbateri pe marginea temei

VREAU SĂ FIU LIDER!

Cum poți deveni lider în școală sau comunitatea ta? Cu siguranță, mulți dintre voi ar vrea să cunoască răspunsul la această întrebare. Iată că tinerilor și adolescenților din raioanele Cantemir, Leova, Ceadâr-Lunga, Căușeni și Taraclia li se oferă instrumentele necesare pentru a deveni voci puternice în comunități. Astfel, ei pot contribui la o schimbare durabilă prin leadership, implicare civică și activism.

Îndrumător le este Centrul Regional de Dezvoltare Comunitară, prin proiectul „YELI - Youth Empowerment and Leadership Initiative”, lansat recent.

În cadrul Laboratorului de Leadership YELI, pe parcursul a patru zile, 25 de tineri ambițioși au descoperit ce înseamnă să fii lider adevărat, să inspire și să acționezi pentru binele comun.

Participanții au fost impresionați de prezența unor oameni care cred în puterea tinerilor, precum Alexandru Petrov, directorul Agenției Naționale pentru Tineret, care le-a adresat un

mesaj de încurajare; Anastasia Eșanu, advisor EU4Youth, care a împărtășit istorii de succes și impactul proiectului la nivel național. I-au inspirat prin exemple concrete și noi oportunități și Dan Arnaut, din partea CNTM, Marta Vasluian de la Millenium Training and Development Institute, Sergiu Gurău de la Eco-Răzeni.

Această activitate este realizată cu sprijinul proiectului „EU4Youth: Implicarea și Abili-

tatea Tinerilor”, cofinanțat de Uniunea Europeană și Ministerul Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

Le dorim tinerilor mult succes în această călătorie transformțională. Împreună, vom contribui la dezvoltarea unor comunități mai puternice și mai incluzive!

Lilia ȘTIRBU, profesoară la Liceul Teoretic „D. Cantemir” or. Cantemir

Viitorii lideri

ABC-ul drepturilor tale

Drept și drepturi

Substantivul „drept” are câteva sensuri. Pe de o parte, prin „drept” se înțelege un ansamblu de norme de conduită, adică de reguli, pe care oamenii trebuie să le respecte în societate. Dacă le încălcăm, atunci putem fi sancționați. Astfel de norme sunt cuprinse în legi. Legea fundamentală a oricărei țări este Constituția. Alte legi țin de diverse ramuri ale dreptului: de dreptul civil, de dreptul familiei, de dreptul penal etc.

Pe de altă parte, prin „drept” se înțelege posibilitatea unei persoane de a se bucura de anumite privilegii legal recunoscute. De exemplu, copilul are dreptul la învățătură, dreptul la odihnă, dreptul la muncă de la o anumită vârstă etc.

Articolul întâi din Constituția Republicii Moldova ne spune că demnitatea și drepturile omului reprezintă valori supreme.

De regulă, unui drept care ne aparține îi corespunde o obligație ce revine altora. Să urmărim două exemple.

Exemplul 1: Atunci când eu sunt proprietar al unei locuințe, doar eu decid cine intră în ea. Toți ceilalți sunt obligați să îmi respecte dreptul la proprietate, fiindu-le interzis să pătrundă în casă fără acceptul meu. Dacă cineva îmi încalcă acest drept, atunci acea persoană nu respectă o regulă scrisă în Codul penal, comite infracțiunea de violare a domiciliului și riscă să fie sancționat cu închisoarea dacă eu, ca victimă, depun în termen de trei luni o plângere la poliție sau la procuratură.

Exemplul 2: Eu dau cu împrumut o sumă de bani unui amic și fixăm împreună un termen pentru înapoierea banilor. Însă, când se împlinște scadența (adică a expirat termenul de restituire), amicul refuză să îmi întoarcă banii. El încalcă o regulă prevăzută în Codul civil, care îl obligă la restituirea împrumutului și atunci eu am două posibilități: fie merg la mediator să soluționez amiabil conflictul, fie îl dau în judecată, în termen de maximum trei ani, pentru ca instanța să îl oblige să îmi înapoieze banii.

(Legea pe înțelesul elevilor)

Învățăm empatia și respectul reciproc

Cei mai activi participanți la campanie

Elevii din clasa a VII-a „B” de la Liceul Teoretic „Ion Vatamanu”, or. Strășeni, și-au motivat colegii să fie empatici și să se respecte reciproc. Ghidați de dna dirigintă Carolina Șaitan, ei au coordonat cu succes campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”.

Au reușit să-i implice activ pe elevii din liceu la realizarea unui panou informativ cu tematica respectivă. De asemenea, au organizat jocuri de rol prin care au evidențiat efectele nocive ale violenței și importanța prevenirii acesteia. Astfel încât, după vizionarea unor filme tematice, toată lumea a participat la dezbateri și reflecții asupra subiectului.

Activitatea i-a ajutat pe elevi să înțeleagă importanța respectului și egalității de gen. Prin această inițiativă, participanții au demonstrat responsabilitate socială și angajament față de valorile umane fundamentale.

Sursa: L.T. „Ion Vatamanu”

AVE TERRA!

Coordonator de pagină: Lica MOVILĂ

Nr. 2 (363)

**Pagină
de cultură
și educație
ecologică**

De veghe naturii

AVEM GRIJĂ DE PĂSĂRI

În cadrul orei de științe, cu subiectul „Păsările călătoare și păsările sedentare”, elevii din clasa a II-a „B” de la Centrul Educațional Gimnaziul-Grădiniță „Steam”, din capitală, au studiat viața păsărilor în perioada iernii. Dorind să susțină aripatele care au rămas să ierneze la noi, copiii au construit cantine. Le-au venit în ajutor specialiștii de la Centrul de Creație „Tuc-Tuc” din municipiul Chișinău. Micii tâmplari au meșterit de zor – au tăiat lemnul în

bucăți, au răzuit, au șlefuit, au asamblat.

Când măsuțele au fost gata, elevii le-au umplut cu semincioare, cereale, firimituri și le-au agățat de crengile copacilor, în curtea școlii. „Poftiți la masă!” Păsările nu s-au lăsat mult rugate: porumbei, ciori, coțofene, stâncuțe, vrăbii au dat năvală, ciripind, din toate părțile. Ospățul le-a fost pe plac și, de atunci, copiii au grijă de păsări, asigurându-le masa în fi-

În atelier, munca e în toi

ecare zi. Mulți dintre ei au instalat astfel de cantine la balconul blocului în care locuiesc.

În curând vor sosi și păsările călătoare. Micii ecologiști se pregătesc să le întâmpine cum se cuvine. Ei au confecționat graurnițe și așteaptă cu nerăbdare primăvara. Atunci vor merge în livadă și vor fixa căsuțele în pomi. Veniți, dragi păsări, înapoi!

Lica MOVILĂ

Vă așteptăm cu drag!

GARDEROBA VIETĂȚILOR

ANIMALE CARE ÎȘI SCHIMBĂ CULOAREA IARNA

La fel cum noi trecem, iarna, la hainele groase, și unele animale își schimbă înfățișarea pentru a rezista la temperaturile foarte scăzute și pentru a se putea camufla cu ușurință în fața prădătorilor. Pe măsură ce zăpada începe să-și facă simțită prezența, unele animale își schimbă blana de vară, de cele mai mul-

Vulpea arctică

te ori maronie, cu cea albă, de iarnă. Abilitatea unor specii de animale sau păsări (nevăstuica, hermina, vulpea arctică, iepurele de câmp, iepurele arctic, hamsterul pitic siberian, leopardul de zăpadă, lemingul arctic, bufnița polară etc.) de a se camufla prin adoptarea unei alte culori ce se integrează perfect în mediul înconjurător, se numește *homocromie*.

Mimetismul este un alt fenomen similar camuflării, dar mai complex, prin care anumite ființe vii adoptă nu numai cu-

Iepurele de câmp

loarea, ci și forma și comportamentul altor specii, mai puternice, pentru a se amesteca cu acestea și a deruta prădătorii, sporindu-și astfel șansele de supraviețuire.

Bufnița polară

File din „Cartea Roșie”

PISICA SĂLBATICĂ

Pisica sălbatică (*Felis silvestris*) este răspândită în țările din Europa continentală, în partea vestică a Asiei și Africii. Ea este înrudită cu pisica domestică, dar se deosebește de ea în multe privințe. Această felină mică, de culoare cenușie-nisipie, trăiește în păduri, în zone stâncoase și mlăștinoase, cu stufăriș, mai puțin accesibile omului. Este o specie de mamifer carnivoră, având masa corpului de 3-8 kg. Coada pisicii sălbatice are lungimea de 34-35 cm, este foarte stufoasă, inelată, are vârful negru. Sub bărbie are o pată deschisă la nivelul gâtului.

Pisica se hrănește cu rozătoare de toate mărimile: șoareci, șobolani, șopârle, broaște, iepuri, pești și păsări. Atacă uneori iezi de căprioară, chiar și ...feline. Este un animal singuratic. Pisica sălbatică se distinge prin glanda perianală (de secreție externă), ce secretă un miros de valeriană, folosită de ea pentru marcarea teritoriului și ademenirea partenerului. Împerecherea are loc în lunile februarie-martie, iar, după nouă săptămâni, pisica naște până la cinci pui. Pisicile sălbatice pot sări de cinci ori lungimea propriului corp, pot vedea noaptea de cinci ori mai bine decât oamenii, în special, dacă ținta este în mișcare. Nu urmăresc niciodată pradă pe care au scăpat-o. Este o specie pereclitată, ocrotită conform legislației în cadrul rezervațiilor științifice „Codru”, „Plaiul Fagului”, „Pădurea Domnească” și „Prutul-de-Jos”.

Cântăm și desenăm natura

„Totu-i alb...” Desen de Artiom GRIGORAȘ, elev în clasa a II-a „B” la Liceul Teoretic „A. I. Cuza”, mun. Chișinău

E bine să știi

Ai grijă de FLORILE TALE!

În timpul iernii, florile din ghiveci sunt mai sensibile, de aceea le vom uda cu apă, a cărei temperatură nu va coborî mai jos de +20° C. Apa rece ajunge mai greu la rădăcina florii și din această cauză nu reușește să o alimenteze cu substanțe nutritive. Experiențele au demonstrat că apa cu temperatura de +1° C, turnată în ghiveci, se oprește la jumătate de cale, iar planta, neavând umezeală, moare.

UNIVERS CULTURAL

Coordonator de pagină: Renata CUPCEA

Nr. 2 (82)

Arta a șaptea

Sintezele artistice ale discursului cinematografic

Filmul este arta care exprimă cel mai complet condiția estetică și psihologică a omului modern. Sigmund FREUD

Prin concepție și idee, prin maniera interpretativă (prin asociație și disociație...) monografia „Filmul: transfigurarea artistică a realității” de Dumitru Olărescu, savantul și criticul de artă, ne introduce în universul căutărilor cinematografice ale remarcabilului cineast șaptezecist Vlad Druc.

Născut în zodia Balanței, la 17 octombrie 1948, alesul celei de-a șaptea arte descinde din Pociumbenii edinețeni, din nordul Moldovei. Legat cu toate fibrele ființei de baștină și de ethosul neamului, Vlad Druc, fratele mai mic al lui Mircea Druc, cunoscut om politic din istoria noastră mai nouă, va lansa în 1981 și un volum de poezie („Trestie în vânt”). Metaforele inedite ale peliculelor documentare ale acestuia sunt Omul și Țara într-o multitudine aspectuală și problematică. Cineastul și poetul Vlad Druc, școlit la instituțiile de profil de la Moscova și crescut de poezie, îndrăgostit de metafora vieții și de viața metaforei, va căuta în explorările sale însăși enigma creației filmice care atrage aidoma unui magnet prin misterul și setea nepotolită a cunoașterii artistice. Modelul analitic olărescian este unul literar, marcat de școala filologică universitară pe care o aplică grosso modo.

În mare, activitatea de creație (ca regizor, scenarist și editor...) cuprinde peste 100 de filme documentare. Vlad Druc este, de asemenea, regizor și autor de scenariu al unui film de ficțiune („Balada de toamnă”, 1983). Mai mult, este autor de scenariu a două filme de animație. A fost actor în șapte filme de ficțiune și operator de imagine a peste douăzeci de filme documentare, precum și autor al unei antologii de artă medievală moldavă, *Poliptic Moldav*, 1985, nemaivorbind de funcția /titlul de lector superior și șef de promoție la Academia de Arte, din 1992 până-n prezent... Oricum, despre activitatea cineastului neordinar vorbesc și onorurile de care s-a bucurat din plin: Laureat al Premiului de Stat pentru albumul de artă medievală *Poliptic Moldav*, 1988, Maestru în Arte, 1993; Cavaler al Ordinului „Gloria Muncii”, 2000;

Cavaler al „Ordinului de Onoare”, 2011; Cavaler al Ordinului Republicii, 2023. Vlad Druc la fel s-a bucurat de premii speciale ale Ministerului Culturii din Moldova pentru filmele „Copilul țării”, „Firul Viu”, „Pământul Nostru”, „...neobosite Măinile Tale”, „O picătură de Bunătate”, „A doua Naștere”. A fost distins și de alte state cu premii, între care de Franța (cu Grand Prix pentru filmul de animație „Haiducul”, 1986); Grand Prix, Camera de Aur și Premiul Presei la Festivalul Internațional FIFART, Iași, România, 1997; Grand Prix, Premiul Simpatia publicului, pentru ARTA, Festivalul Cronograf, Chișinău, 2005 etc.

Exegetul și filmologul Dumitru Olărescu va remarca din capul locului „venirea regizorului Vlad Druc în arta filmului a coincide cu o perioadă dramatică din istoria cinematografiei naționale. Dar în toate avatarurile lui acest proces se declanșează în filmele-portret („Tata”, „Maria Codreanu”, „O zi și o Viață”, „Obsesia”, „Iubirile lui Mihai Volontir”, „Bucuria de-a trăi”).

Savantul și exegetul Dumitru Olărescu nu va trece nici peste „filmele-elogii” părinților noștri. Este cazul filmărilor „Tata” și „Cheamă-i, Doamne, înapoi”, în care, după opinia olăresciană, „gradul de emotivitate, densitatea ideilor cu pronunțate accente filosofice despre trecerea timpului, rostul omului, despărțirea de viață provoacă fiori, invocă la profunde meditații”. „Importante

sunt problemele abordate în filmul „Duminica Mare” cu mult așteptatul Pod de Flori de pe malurile râului Prut. Un adevărat act de curaj, o fermă poziție civică exprimă lungmetrajele „Alternanțe” și „Frontiere” din dialogia „Quo Vadis, Populi?” despre relațiile dictator-popor-forță, despre acaparatorii sovietici de pământuri străine, precum Basarabia și Bucovina de Nord. Filmologul Romus Rusan va afirma în același context că creațiile filmice druciene „sunt meditații grave, la limita între eseu și poemul cinematografic. Monografistul Dumitru Olărescu subliniază faptul că filmele cunoscutului cineast Vlad Druc întotdeauna s-au bucurat de succes, datorită semnificației problemelor abordate, originalelor modalități de interpretare a realității și asigurării unui înalt nivel artistic al discursului său cinematografic, fapt ce l-a orientat spre estetica filmului de autor cu pronunțate calități eseistice. Acestea fiind susținute, de acel indispensabil limbaj poetic-specific creației cineastului Vlad Druc prin diversele sale figuri de stil.

Monografia lui Dumitru Olărescu constituie o realizare profesionistă prin seriozitatea tratării materialului filmografic, prin gradul științific și metaforic supus analizei literar-filozofice și filmice rezistente, estetice definitivamente. Alături de celelalte exegeze auctoriale anterioare („Filmul. Valențele poeticului” (2000), „Filmul la răspântie de vecuri” (2008), „Maria Cibotari între viață și film” (2010), „Hermeneutica filmului despre artă” (2017), „Poezia realității în formule cinematografice” despre creația lui Anatol Codru (2020), „Arta cinematografică din Republica Moldova”, distinsă cu Premiul Național (2015), „Cinematografia națională: istorie și destine” (2022). Mai rar atare „reper analitice” despre creația unui cineast de către alt cineast, exeget și critic de artă notoriu. Într-adevăr, nasc și la Moldova cineasți! Tandemul Vlad Druc și Dumitru Olărescu onorează filmul prin sintezele artistice ale discursului cinematografic cultivat la cotele înalte ale artei.

Tudor PALLADI

Cu drag pentru lectură

CARTEA – HRANĂ SPIRITUALĂ

Influența informațiilor citite din surse veridice, precum cărțile, asupra dezvoltării armonioase a copiilor este profundă și esențială. Scrierile de calitate, care sunt fundamentate pe adevăruri, educație morală și informații corecte, joacă un rol crucial în formarea unui copil echilibrat, conștient de sine și de lume.

Suntem o țară bogată în oameni talentați, dar, mai cu seamă, scriitori inspirați... Cărțile lor valoroase atrag cititorii precum un magnet magic și invizibil. Într-o lume dominată de tehnologie și gadgeturi, este greu să menținem în continuare legătura cu cărțile, pentru a hrăni imaginația cu lucruri frumoase și utile, care poate fi transmisă din generație în generație.

Prin citire, copiii învață să navigheze în lumi fanteziste, să-și exprime creativitatea și să dezvolte abilități cognitive și afective importante. Doar citind, rând cu rând, acel text de sine stătător, copilul poate să fie în armonie cu personajele și să se transpună în lumea lor magică, să devină într-un fel coautor: să adauge un alt erou, să schimbe subiectul sau să propună un alt sfârșit. Aceste simple acțiuni îl vor încuraja și stimula din punct de vedere cognitiv.

Ceea ce mi se pare cu adevărat frumos este că în acest proces suntem cu toții responsabili – părinții, educatorii, profesorii – și fiecare dintre noi poate contribui la cultivarea unei culturi a lecturii. E o muncă de echipă, unde fiecare adaugă câte un mic aport la formarea unei generații înfloritoare. Lectura îi va ajuta pe copii să își dezvolte spiritul critic și empatia, esențiale în dezvoltarea unui individ complet. Totul e în puterea noastră, depinde de mine, de tine, de noi...

Irina VOLOȘCIUC, educatoare, grad didactic II, Grădinița-creșă nr. 2 „Țărăncuța”

or. Durlești

Ademeniți de Terpsihora

PAȘI MICI, VISURI MARI!

Este minunat să vezi cum pasiunea pentru dans este transmisă din generație în generație în familia Grabovschi. Arina, cu talentul său remarcabil pentru dansul oriental și poezie este un exemplu. Familia și școala „Exclusive Dance Studio” pun multă valoare pe educația artistică și pe descoperirea și dezvoltarea noilor talente.

Dumitru Grabovschi conduce Școala de dansuri sportive „Exclusive Dance Studio” Chișinău, fiind coregraf chiar și pentru fiicele sale. Recent, în Grecia a avut loc un concurs în care Arina i-a uimit pe toți cu dansul său oriental și a intrat în topul câștigătorilor.

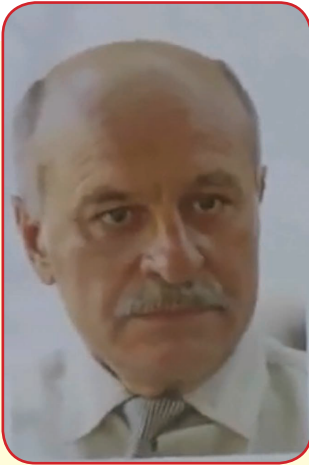
– Lecțiile decurg sub formă de joc. Cu toate acestea, Arina devine tot mai serioasă și mai responsabilă. Ea vrea să cunoască nu numai dansurile orientale, dar și cele de societate, de estradă și populare. Acum învățăm valsul lent, nu ne reușește dintr-odată, dar ea depune multă stăruință.

Scopul principal al școlii noastre este să descoperim noi talente, deoarece fiecare copil este dotat și trebuie ghidat cu grijă, doar copiii sunt florile vieții noastre, spune Dumitru Grabovschi, conducătorul Școlii „Exclusive”.

Sursa: Tantsi.md

IN MEMORIAM

Haralambie MORARU - 75

Născut în satul Coștangalia, raionul Cantemir, prozatorul și publicistul **Haralambie MORARU** (23.02.50–07.11.16) absolvește, în 1972, Facultatea de Filologie (secția Jurnalism) a Universității de Stat din Moldova. A muncit în calitate de redactor la ziarul „Tinerimea Moldovei”, redactor-șef la „Chișinău, gazetă de seară” și redactor-șef adjunct la „Literatura și Arta”.

Semnează (în anii 1980-2012) volumele de proză „Nimeni nu rămâne singur”, „Grâu nou”, „Pragul dinspre zi”, „Ploi mari în secolul XX”, „Viața mai târziu”, romanul „Scările”, iar pentru copii lasă drept testament cartea „Abecedar, fac un pas și sunt școlar”.

Premii și distincții: Premiul „Boris Glavan” al Tineretului din Moldova (1983), Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova (2004), titlul onorific „Maestru al Literaturii” (2010) și ordinul „Gloria Muncii”. Haralambie Moraru a fost înmormântat în satul Suhac, raionul Cantemir, alături de părinții săi.

Aprecieri

Bun și de mulți ani fecund ziarist, Haralambie Moraru știe să potrivească bine cuvântul, să arcuiască frumos fraza, să vizeze personaje care să respire cu amândoi plămânii, să inventeze situații-limită în care să-și pună să acționeze eroii, să creeze subiecte care compun ceva mai altfel decât ne-am deprins, realitatea.

Serafim SACA

Haralambie Moraru nu înjură, fiindcă se teme de Cel de Sus. Și pentru că maică-sa l-a învățat că un om cu frica lui Dumnezeu nu poate fi nici hidos, nici josnic, nici trădător, nici să facă rău de dragul răului...

Nicolae DABIJA

IN MEMORIAM

Gheorghe CALAMANCIUC - 75

Sărut cuvintele

Sărut cuvintele de teamă
să nu mă părăsească.
Singura lor treabă e să mă
dorească.

După fiecare vers, sărut cuvintele.
Dragi mi-s, ca mormintele
născătorilor mei,
sfintele.

Dar și ele să-mi fie amante fidele
de la-ncolțit de zi
Și să nu contenească a mă iubi

Nici când mă sfredelește tristețea,
nici
Când rup din mine trădările
foștilor amici.
Nici când mi-e bine-n viscolul
luminii,
Nici când disperarea-și
bagă-n mine spinii.

Sărut cuvintele limbii mele române.
Fără ele, n-aș avea Dumnezeu.
Nici nume.

Oboseala

Ce sfâșaietoare-oboseală
ai trimis spre pământul nostru,
o, Doamne!
Oftează, de-oboseală,
sub picioarele mele, bulgării.

De-oboseală,
putrezește, mirosind a vechi, aerul,
se-ngheboșesc blocurile și arborii.
De-oboseală,
cerul se lasă, găurindu-se,
pe cruci și antene.

De-oboseală,
ușile bocesc în balamale,
vântul se culcă pe-arbuști,
cântecul picură-n viori și partituri.
De-oboseală,
Maica Precista ațipește
pe creștetul Pruncului,
pasărea și-a înghițit ciripitul,
sforăie pe bombe, adormiți,
teroriștii.

Moartea nu-și poate ridica gheara
până la butonul soneriei.
De-oboseală...

Ca o cugetare timidă

Am să te pierd în lumina amiezii.
Așa mică cum ești,
ai să te desfaci în dulceața luminii
și-are să-ți rămână doar aroma
zburătoare a trupului.

Ca o cugetare timidă te-apropii
de mine și teamă mi-e
să nu-ți frâng mâinile în săruturi...

DRUMUL CĂRȚII

(Fragment)

...Aceste cărți... Din ele, până în vacanța din clasa a cincea, a citit, dintre ai casei, numai Mămuca. În clasa a cincea începusem să studiez limba franceză. Cunoșteam, deci, alfabetul latin. În fine, citind din cărțile cu rugăciuni, Mămuca m-a remarcat.

– Cunoști si literele estea?
– Îs litere franceze.
– Citește să aud si eu.
Am citit. Pe silabe. Ca la început. Un timp, un an sau doi, când veneam în vacanță, serile sau pe la sărbători, Mămuca își amintea și îmi amintea de aceste cărți. Din care citeam și îi citeam.

Apoi cărțile s-au dus. Nu știu unde. Au dispărut. Nu le-am mai văzut niciodată. Poate fi o presupunere, dar am impresia că „au început să dispară” de cum am început să citesc din ele.

Mă dedau acum unei interpretări, pornind de la un caz concret. Când ne-a petrecut la internat, pe mine și pe Bădica, ne-a spus – am impresia că repet cuvânt cu cuvânt: „Acolo o să mâncați cu toți din cazan, cu o lingură...”

Eram copil, în clasa a doua, și am luat fraza la direct...

Acum mi-am amintit, mă gândesc și abia acum înțeleg și ce a vrut să spună Mămuca, în acea zi de vară, când am găsit-o la rădăcina și la umbra pomului de agud adus din Coștangalia. Asculta cum îi citește Valea din prima mea carte „Nimeni nu rămâne singur”.

Mămuca, ascultând textul, mă cântărea. Să vadă dacă am mâncat în rând cu toți dintr-un cazan și cu o lingură sau m-am păstrat copilul pe care l-a scăldat în tindă, pe ger, cu ușa deschisă. Iar mai apoi, până am făcut primii pași, m-a purtat cu ea în pestelcă. Brațele Mămucăi pentru mine au fost pestelca.

Și cărțile cu rugăciuni și viețile sfinților... De ce și unde au dispărut? Tocmai când începusem să citesc din ele. Acest răspuns Mămuca l-a dus cu ea în mormânt. Pot doar să presupun că le-a ascuns. Să nu le cunosc. Să nu-mi facă, paradoxal, vreun rău. La internat trăiam în lumea unde mănâncă toți dintr-un cazan și cu o lingură. O lume care îi făcea pe toți de-un fel.

Mămuca a înțeles că lumea cărților aduse din Coștangalia și lumea de la internat sunt diferite. Diame-tral opuse. Incompatibile. Nu a exclus din viața mea rugăciunile și vie-țile sfinților. Dar a făcut ca să nu mă influențeze numai aceste cărți; cât am fost copil mă înfruptasem din ele. Urma să mă înfrupt și din alte cărți. Să aleg eu cărțile din care să mă înfrupt, ori cărțile să mă aleagă...

Constat asta acum.
Soră-mea Nadea, de care am fost foarte atașat, foarte, mi-a spus într-o zi, când eram de acum căsătorit, o aveam pe Cipriana.

Între ea și Cipriana se legase un joc foarte frumos. Soră-mea, după ce adormea copila noastră, îi pune-a sub pernă câteva bomboane, biscui-ți sau copturi. Dar o pregătea, înain-te de somn, cu următoarele cuvinte: „Dacă ai fost azi copilă cuminte și bună, Maica Domnului o să vină la noapte și o să-ți lase ceva sub pernă.”

Cipriana era la vârsta când nu în-țelegea că e un joc. Credea. Și dimi-neața căuta sub pernă.

– Mamă Nadea, întreba, de ce n-am simțit? Vreau s-o văd pe Mai-ca Domnului.
– Dormeai!
– La noapte n-am să dorm.
– Dacă n-ai să dormi, poate să nu vină.

– Cum să nu vină dacă am fost co-pilă cuminte și bună?
– Copilul cuminte și bun noaptea doarme. Să crească mare. Doarme și la amiază. Să crească.
– Vreau s-o văd măcar o dată pe Maica Domnului.

– Acum n-ai când. Acum trebuie să crești.
– Dacă am s-o văd, am s-o rog să mai aducă și...

Firește, soră-mea mai făcea rost de ceea ce mai dorea Cipriana.

Atunci, în acea vară, stând pe la Mămuca și pe la soră-mea, amân-două au reușit s-o apropie de Dum-nezeu, și Cipriana s-a apropiat de Domnul. Spre toamnă, probabil înainte de Sântămărie, am plecat s-o aduc la Chișinău. În drum, Ci-priana mi-a tot vorbit cum venea Maica Domnului. Seara de seară. Și îi lăsa ceva sub pernă...

– Tu, frate, mi-a spus soră-mea în-tr-o zi, trebuie să știi că Dumnezeu ți se arată mai altfel decât nouă.

Nu-mi amintesc nici măcar apro-ximativ despre ce discutam. Am memorizat însă această frază. Din care deduc că acasă, ea și Mămuca, o fi vorbit nu o singură dată și des-pre credința mea în Domnul ...

Se pare că Mămuca parcă vedea cum pot să mă îndepărtez de Dum-nezeu și cum pot să-l uit.

Analizând, cunoscând și celelal-te câte au mai fost, îmi dau seama că Mamuca poate se și temea să nu ajung să mănânc dintr-un cazan cu toți și cu o singură lingură. Dacă se întâmpla, găsea ea, rugându-l pe Dumnezeu, cum să îndepărteze cazanul de mine. Ori pe mine de ca-zan. Nu și-ar fi permis să mă piar-dă. În realitate, însă, grija ei era să nu se facă simțit că nu mănânc din același cazan și cu aceeași lingură. Hai să zic că, pentru a supraviețui, mai aveam și altă hrană, prin care supraviețuiesc cu adevărat sau nu.

Cealaltă hrană mi-a dat-o Mămu-ca înainte de a mă petrece la inter-nat. „Tu, dragul mamei, să aștepți până adorm toți și să-ți faci semnul crucii. Să spui așa: „Sfânta Cruce, armă dulce, fii cu noi și zi și noapte, până la ceasul cel de moarte”.

Mămuca, îmi dau seama, conști-entiza prin câte va fi să trec. În mod normal, s-ar părea, trebuia să nu mă dea la internat. Ca orice creș-tin care nu așteaptă răsplată de la Dumnezeu, dar îl urmează. Ar fi putut să mă lase acasă. Să nu mă trimită la cazan și la lingura comu-nă. Ea însă mi-a ales drumul cărții, fiind sigură că mai puternică e pu-terea Tatălui nostru Ceresc. De care mă apropiase. Și de care m-a îndru-mat să nu mă depărtez. Să nu-l uit.

Căci... Numai Dumnezeu e puter-nic.

E totul. E cerul și pământul. Dum-nezeu nu învinge niciodată. Pe ni-meni. Dumnezeu ne așteaptă. Să-l câștigăm. Dumnezeu nu ne lasă să fim învinși.

E totul. E cerul și pământul. Dum-nezeu nu învinge niciodată. Pe ni-meni. Dumnezeu ne așteaptă. Să-l câștigăm. Dumnezeu nu ne lasă să fim învinși.

Nimeni nu rămâne singur. În cea mai mare singură-tate, omul e cu Dumnezeu.

DIVERSTIS

Coordonator de pagină: Mariana GABURĂ Nr. 2 (388)

MONUMENTE ARHITECTURALE

COLUMNA AURELIANĂ

Columna lui Marc Aureliu sau Columna Aureliană a fost ridicată în anii 180-193, ca un dar din partea Senatului și cetățenilor Romei pentru împăratul Marc Aureliu. Monumentul comemorează campaniile militare ale lui Marc Aureliu împotriva triburilor germanice și sarmatice care trăiau în zona Mării Negre.

A fost construit după modelul Columnei lui Traian, edificată cu 80 de ani înainte, după campaniile lui Traian în Dacia. Columna Aureliană are aproape 30 de metri înălțime și este formată din 28 de blocuri de marmură de Carrara. Fiind așezată pe un pedestal rectangular de 4 metri înălțime, este decorată cu o bandă spiralată de basoreliefuli care prezintă scene de luptă. Partea de jos prezintă campaniile din 169 și 173 împotriva triburilor germanice, iar partea superioară, campania împotriva sarmaților (174-176).

Basoreliefurile sunt mai adâncite și mai expresive decât cele de pe Columna lui Traian, dar mai puțin rafinate. În interiorul columnei cu diametrul de 3.7 metri, se găsește o scară în spirală cu 200 de trepte ce duc spre o platformă unde erau instalate statuia lui Marc Aureliu și a soției sale Faustina.

Statuile au dispărut în secolul al XVI-lea. În 1589, în vârful columnei, papa Pius al V-lea a așezat o statuie de bronz a Sfântului Pavel cu sabia în mână, creată de Domenico Fontana, care complementează statuia Sfântului Petru de pe Columna lui Traian.

Columna Aureliană

ISTORIA UNEI FOTOGRAFII

TRENUL AERODINAMIC

Când privești această fotografie, simți o oarecare disonanță: indienii din trecut stau în fața unei locomotive moderne aerodinamice din sec. XXI. Cum e posibil? E simplu. În imagine e legendarul *American Streamliner* – trenul diesel *Union Pacific M-10000*. Indienii îi oferă mecanicului de tren... un pește – un somon ceremonial. Fotografia a fost făcută în aprilie 1940 lângă Selilo Falls, Oregon. În ceea ce privește trenul, acesta a fost construit în 1934 și a circulat până în 1941. La 12 februarie 1934, a pornit într-un turneu de promovare în Statele Unite. În timpul acestei călătorii a fost văzut de peste un milion de persoane. Era primul tren aerodinamic de mare viteză din SUA.

Trenul din 1934

Problemă de logică

Au răspuns corect la problema din ianuarie: Cristian ONOFREI (Chișinău), Ionela ȚURCANU (Copăcenii, Sângerei), Vanessa BOTNARU, Victoria RAILEAN (Frumoasa, Călărași). Fiți atenți la operațiile matematice! Succes!

$$\begin{aligned} \text{Watermelon} + \text{Watermelon} &= \text{Pineapple} \\ \text{Lemon} \div \text{Kiwi} &= 3 \\ \text{Kiwi} \times \text{Orange} &= \text{Pineapple} + 1 \\ \text{Lemon} + \text{Pineapple} - 5 &= 50 \\ \text{Kiwi} + 3 &= 10 \\ \text{Orange} - \text{Watermelon} \div 4 &= ? \end{aligned}$$

Menționarea lui Cupidon evoacă, de obicei, imagini ale unui copil heruvim care mănuieste un arc și o săgeată, dar nu a fost întotdeauna așa. Cu mult înainte ca romanii să-l adopte și să-l redenumescă – și cu mult înainte de asocierea sa cu Ziua Îndrăgostiților – Cupidon le era cunoscut grecilor drept Eros, frumosul zeu al iubirii. Unul dintre primii autori care l-au menționat pe Eros (aproximativ 700 î.Hr.) a fost Hesiod, care l-a descris în „Teogonia” ca fiind una dintre zeitățile cosmogonice primordiale născute din oul lumii.

Înarmat cu un arc și o tolă plină cu săgeți de aur pentru a insufla iubirea și săgeți de plumb pentru a aprinde aversiunea, Eros a lovit inimile zeilor și ale muritorilor și s-a jucat cu emoțiile lor. Într-un mit, mama lui Cupidon, Venus

MITURI

CUPIDON

(Afrodita), a devenit atât de geloasă pe frumoasa muritoare Psyche, încât i-a spus fiului ei să o determine pe Psyche să se îndrăgostească de un monstru. Cupidon s-a îndrăgostit de Psyche și s-a căsătorit cu ea – cu condiția ca aceasta să nu-i vadă niciodată fața. Psyche nu a rezistat și Cupidon a fugit furios. După ce a cutreierat lumea în căutarea iubitelui ei, Psyche s-a reunit, în cele din urmă, cu Cupidon și a primit darul nemuririi.

În poezia din perioada arhaică, Eros era imaginat ca un armăsar nemuritor, plăcut oamenilor și zeilor. Apoi, el a fost din ce în ce mai mult portretizat ca un copil jucăuș și neastâmpărat. Victorienii din secolul al XIX-lea, care au popularizat Ziua Îndrăgostiților, au început să reprezinte această versiune heruvimică a lui Cupidon pe felicitările de Ziua Îndrăgostiților, un obicei care a ajuns până în prezent.

Sursa: history.com

CU GÂNDUL LA...

Inteligența ARTIFICIALĂ

Când eram mică, locuiam la bloc la etajul patru. Noi, copiii, jucându-ne, alergam pe scări și, uneori, urcam și la etajul șase, tehnic, unde nu mai erau apartamente, doar o balustradă și toți se uitau de sus în jos, râzând, dar mie mi-era frică de înălțime, de golul acela nepopulat. Aceași senzație o aveam atunci când citeam cărți science fiction. Simțeam parcă singurătatea omului în univers, a supremului homo sapiens. Nici prin gând că realitatea cărților de atunci va deveni viața copiilor de azi. Totul părea atât de nebulos! Și iată, s-a întâmplat să se nască inteligența artificială și orice om, darmite un copil curios poate chiar să discute cu IA, alegându-și vocea pe care să o audă. Poate chiar și a mamei, dacă ar vrea, auzind ceva personal-impersonal, exact ca în romanul „Solaris” de Stanislaw Lem.

IA începe să preia niște funcții ale omului, eliberându-l de munca monotonă sau de cea care nu admite greșeli, de exemplu în dispeceratul aeroporturilor. Tot mai mult, lumea se împarte în două tabere: pro și contra, dar viitorul e hotărât: IA o să fie alături de rațiunea umană. Și doar de om depinde câtă putere de decizie îi va acorda acestui nou aliat al său care poate servi și drept profesor pentru orice elev care nu vrea să rămână repetent. E la latitudinea copilului să vrea să afle, de pildă, cum se demonstrează teorema lui Pitagora (367 metode) sau ce este un picior de vers ori să copieze totul fără să gândească. Posibilitățile sunt nebănuite. În caz contrar, specia umană modernă *homo sapiens* riscă să devină specia *copy paste*.

Mariana GABURĂ

HOMO SAPIENS

Ce se întâmplă azi cu FUNCȚIILE COGNITIVE?

Pe măsură ce inteligența artificială câștigă teren, capacitatea oamenilor de a gândi critic se diminuează simțitor, afirmă Michael Gerlich, profesor de la Swiss Business School din Zurich, într-un studiu publicat în revista de specialitate *Societies*.

Gerlich a selectat un eșantion de peste 600 de persoane din Marea Britanie, subiecți pe care i-a distribuit în trei grupe de vârstă (17-25, 25-45 și +46 de ani). Rezultatele au arătat o corelație semnificativă între utilizarea IA și scăderea abilităților de a evalua critic o informație, dar și de a rezolva probleme. Cu cât mai mult se apela la inteligența artificială, cu atât mai scăzut era scorul performanțelor cognitive ale subiecților.

Membrii grupului de vârstă 17-25 de ani au prezentat cele mai mici scoruri, ceea ce indică în mod cert dorința celor tineri de a folosi tot mai mult noile tehnologii IA.

Natura duală a IA (una care ajută pe de o parte, dar care reduce capacitățile cognitive pe de alta)

rămâne un subiect de controversă. Este posibil, subliniază autorul studiului, ca omenirea să intre într-o nouă etapă a evoluției sale. Una în care gândirea critică este apanajul trecutului, iar oamenii viitorului nu mai au nevoie de aceasta, atâta vreme cât vor avea sisteme care să gândească în locul lor. Și, poate, să ia decizii. Epoca în care omul era singurul capabil de gândire critică s-ar putea încheia mai curând decât s-ar aștepta cineva, concluzionează Michael Gerlich.

Dar dacă vom avea tehnologii IA care să depisteze cancerul acolo unde oamenii dau greș, ba chiar să găsească un tratament pentru acesta, ar mai exista obiecții? Deja există aplicații IA excepționale în medicină.

Sursa: hotnews.ro

John GALSWORTHY (1867-1933) a fost unul dintre cei mai populari romancieri și dramaturgi englezi de la începutul secolului al XX-lea. S-a născut la Kingston Hill, în comitatul Surrey, Anglia. A studiat la Harrow și la New College, Oxford. A fost admis în barou, în 1890, dar curând a părăsit avocatura și s-a dedicat scrisului.

În operele lui a descris, în cea mai mare parte, viața înaltei burghezii engleze, dar a reflectat cu simpatie și traiul celor oprimați social și economic.

Galsworthy a luat premiul Nobel pentru literatură „pentru remarcabila sa artă narativă care își găsește forma cea mai înaltă de expresie în «Saga familiei Forsythe»” în 1932.

John GALSWORTHY

Acasă la bătrânul Jolyon

(Fragment)

Privilegiații care au luat parte la o sărbătoare familială a neamului Forsythe au putut vedea un tablou fermecător și plin de învățăminte: o familie din marea burghezie în toată strălucirea ei. Dar dacă vreuna din aceste persoane privilegiate ar fi avut darul analizei psihologice (talent care nu are valoare bănească și este cu desăvârșire disprețuit de neamul Forsythe), putea fi martorul unui spectacol, nu numai încântător în sine, dar și revelator pentru o tainică problemă umană. Cu alte cuvinte, dintr-o adunare a acestei familii — în care nici o ramură nu este atrasă către cealaltă, în care nu există nici trei membri legați între ei de un sentiment care ar merita denumirea de simpatie — ar fi văzut deslușit dârzenia misterioasă și concretă care face din familie o unitate atât de puternică în societate, o imagine atât de limpede a unei societăți în miniatură. Ar fi întrezărit anevoioase căi ale progresului social, ar fi înțeles ceva din viața patriarhală, din invazia hoardelor barbare, din înălțarea și decadența națiunilor. Ar fi avut senzația celui ce urmărește creșterea unui arbore de când a fost sădit și care — simbol al dârzeniei, izolării și izbânzii — trăiește în mijlocul a sute de alte plante care mor, fiind mai puțin fibroase, cu mai puțină sevă și rezistență. Și, într-o bună zi, arborele îi apare înfloritor, cu coroana-i verde, cu frunzișul bogat, într-o izbucnire de prosperitate aproape supărătoare, în culmea măreției sale.

În ziua de 15 iunie a anului 1886, în jurul orei patru după-amiază, observatorul, care ar fi avut norocul să se afle în casa bătrânului Jolyon Forsythe din Stanhope Gate, ar fi putut vedea neamul Forsythe în culmea înfloririi sale.

Se întruniseră pentru a sărbători logodna domnișoarei June Forsythe, nepoata bătrânului Jolyon, cu domnul Philip Bosinney. Toți membrii familiei erau de față, gătiți cu mănuși de culoare deschisă, jileți gălbui, pălării cu pene și rochii bogate. Chiar și mătușa Ann venise, cu toate că în ultima vreme, își părăsea rar colțul preferat din salonul verde al fratelui ei Timothy, unde, la adăpostul unui buchet de ierburi din Pampas, uscate și vopsite, așezate într-un vas de flori albastru, înconjurată de portretele a trei generații din neamul Forsythe, ședea toată ziua citind și tricotând. Chiar Mătușa Ann era de față, cu spatele ei țeapăn, cu obrazul bătrân, liniștit și demn, întruchiparea statorniciei neclintite a simțului de proprietate, ideea de bază a familiei.

Când un Forsythe se logodea, se căsătorea sau se năștea, tot neamul Forsythe era prezent. Când un Forsythe murea — dar până acum nu murise nici un Forsythe; ei nu mureau, moartea fiind contra principiilor lor — ei luau precauțiuni față de ea, precauțiunile instinctive ale unor oameni cu

mare vitalitate, care se apăra de orice știrbire a proprietății lor.

În ziua aceea, membrii familiei Forsythe, amestecați în mulțimea celorlalți oaspeți, erau mai gătiți ca de obicei. Toată înfățișarea lor voia să arate o mare încredere în sine, provocatoare, precum și un aer de respectabilitate strălucitoare — parcă toți ar fi sfidat o primejdie. Aroganța obișnuită de pe fața lui Soames Forsythe se răspândise pe fețele întregii familii: toți erau cu ochii în patru.

Adversitatea subconștientă a atitudinii lor a făcut din reuniunea de la bătrânul Jolyon un „moment psihologic” al istoriei familiei, moment care constituie preludiul dramei lor. Ceva îi nemulțumea pe membrii neamului Forsythe, nu individual, ci în ceea ce privea familia. Această nemulțumire se manifesta printr-o și mai mare desăvârșire în îmbrăcăminte, o cordialitate familiară exuberantă, o exagerare a importanței pe care o dădeau familiei și aroganță. Neamul Forsythe simțea plutind în aer primejdia — factor atât de necesar pentru a scoate la iveală calitatea fundamentală a oricărei societăți, grup sau individ! Presimțirea unei primejdii dădu armelor lor strălucire. Pentru prima dată, ca familie, ei simțeau, instinctiv, că sunt în atingere cu ceva ciudat și periculos.

Dincolo, lângă pian, stătea un bătrân gras și înalt, purtând două jileți pe pieptul său lat. Avea două jileți și un ac cu rubine, în loc de una singură și ac cu diamante, cum purta în ocazii mai obișnuite. Iar obrazul său ras, pătrat, bătrân, cu pielea palidă și ochii decolorați, deasupra cravatei de satin, avea o expresie de înaltă demnitate. Acesta era Swithin Forsythe. Chiar lângă fereastră — unde putea respira aer proaspăt mai mult decât îi trebuia — stătea James, fratele său geamăn. Bătrânul Jolyon îi numea pe acești frați „grasul” și „slabul”. James era la fel de înalt ca Swithin cel gras, dar foarte slab, ca și cum din naștere ar fi fost sortit să facă un echilibru, stabilind o medie. Cu trupul aplecat înainte, ca de obicei, privea spectacolul ce se desfășura. Ochii săi cenușii păreau absorbiți de o neliniște ascuțită, întreruptă doar de câte o privire iute și piezișă care cuprindea tot ce se petrecea în jurul lui. Obrajii subțiați de două cute paralele, cu buza de sus lungă și complet rasă, erau încadrați de favoriți ca ai lordului Dundreary. În mâini ținea un vas de porțelan chinezesc, pe care-l învârtea într-o parte și în alta. Nu departe de el, Soames — unicul său fiu — asculta ceea ce spunea o doamnă îmbrăcată în cafeniu. Era palid, complet ras, cu părul negru cam rărit, cu bărbia înălțată și sucită într-o parte, cu nasul în vânt, plin de o îngâmfare conștientă, parcă mirosea în silă un ou pe care știa că nu-l poate mistui. În spate, vârul lui, George cel înalt, fiul lui Roger, al cincilea Forsythe, cu o privire răutăcioasă pe fața carnoasă, pregătea una din glumele sale usturătoare.

Toți simțeau o apăsare, care era legată de sărbătorirea acestei logodne.

Traducere în română de C. NEAGU

Herta MÜLLER este o scriitoare de limbile germană și română. S-a născut la 17 august 1953 în satul Nițhidorf din Banatul sârbesc. A studiat germana și româna la Universitatea din Timișoara, lucrând apoi ca traducătoare într-o fabrică și ca profesoară. În 1982 debutează cu volumul de povestiri *Ținuturile joase*. Emigrează în Germania în 1987, iar de atunci trăiește la Berlin. Publică romane, povestiri, precum și volume de poeme-colaj. Este laureată a numeroase premii importante, printre care Premiul Kleist (1994), Premiul european pentru literatură Aristeion (1995), Premiul IMPAC Dublin (1998), Premiul pentru literatură al Fundației Konrad Adenauer (2004). Academia Suedeză îi atribuie în 2009 Premiul Nobel pentru literatură. Cărțile Hertei Müller au fost traduse în aproape 60 de limbi.

Herta MÜLLER

Lumina care cade din pomi

Ziua asta nu e zi liberă.

Ziua asta nu e zi lucrătoare.

Ziua asta e lumina care cade din pomi.

Prin rădăcini

se revarsă canalul. Nu mă uit într-acolo.

Îl văd însă. Unde corpul meu încetează,

nu mai pot fi. Sunt aici, vreau să spun.

Nu, n-o spun. Și totuși o spun. Aici nu

mai sunt ceea ce sunt. Degetele de la mâini mi
s-au zgârcit.

Am în cap o dorință. Și mi se citește în ochi.

Capul mi-e astupat. Ochii mi se închid. Acum

se întunecă. Pomii cresc și cresc

și apele. Și totuși există o speranță doar a pomilor
și o speranță a apei.

Pe-aici alături e verde din belșug și dincolo
deasupra

e multă ceață. Cu toate astea
ca și apa

nervura frunzei ține

de aceeași stare de lucruri. Ca și mine.

Sunt aici, mă gândesc. Dar nu gândesc așa...

Și totuși așa gândesc. Aici imi stă capul

în lumina care cade din pomi. Canalul curge cu
zvârcoliri, involburându-se.

IERI am pus

Un ac ÎN cer

M-a rămas sus

ÎN orice caz L-AM pus ȘI azi

apoi în tren am stat

În DOI la separeu

Cu un șahist rus

De rang ceva mai ridicat

s-a deplasat la DOROHOI LA un CONCURS

mi-a semnalat că-i interzis CE fac DAR eu

i-am zis NU nicidecum și să vedeți că nici

măcar umbrela simplă de țăntar cu

epoleți CARE LA O adică se mai și

ridică din pereți CU piesele de bicicletă furate
dintr-o fabrică.

Parcă-ți vine să-ți iei de mână scara

Parcă-ți vine să-ți iei de mână scara, de la bloc sau
tencuiala ce s-a uscat crezând că-și face locuință

într-o cărămidă albă sau vreo stradă făcând

plante din mers, cu mărgelile verzi, sau

schema lui Petre, bățându-se cu briceagul în

dinți zici că e rudă cu câinele,

aș lua de mână

adunătura de veri de

nicăieri de-aș ști

unde e fix m-aș duce

la ea în vreun sat

aș prefera comuna Șopârlița

dar ea a fost luată

de mână deja.

Traducere de Ioan MUȘLEA

Concurs de creație

PERFORMANȚĂ REMARCABILĂ

Andreea Stratan, deținătoarea Locului I, alături de colegi și reprezentantul ANRE

La concursul de creație „Securitatea electrică în viziunea copiilor”, ediția a III-a, au participat 2564 de elevi din clasele a V-a – a XII-a din toate colțurile republicii. Acest concurs important, organizat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE), în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării, vine să atenționeze copiii și adolescenții asupra importanței regulilor de securitate electrică.

Participanții la concurs și-au exprimat cunoașterea acestor reguli prin lucrări de desen și pictură, care au fost evaluate de un juriu competent. Premiile n-au întârziat să-i găsească pe laureați. Recent, reprezentanții Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică au desemnat învingătorii și le-au înmănat cadouri de preț.

Locul I – Smartphone: **Andreea STRATAN**, clasa a X-a, Liceul Teoretic „Olimp”, or. Sângerei;

Locul II – E-book: **Daria BRUMĂ**, clasa XI-a, Liceul Teoretic „G. Grigoriu”, s. Cârnațeni, r-nul Căușeni;

Locul III – Ceas inteligent: **Marina LEFTER**, clasa XI-a, Liceul Teoretic „G. Grigoriu”, s. Cârnațeni, r-nul Căușeni.

De asemenea, au fost acordate și alte premii. O bună parte din copii au primit boxe inteligente, câști cu fir și câști fără fir. Pentru efortul depus, ANRE a decis să premieze toți participanții cu carnete personalizate.

Felicitări micilor pictori pentru performanțe remarcabile! În edițiile viitoare vom publica și interviuri cu laureații, pentru a afla cum își dezvoltă pasiunea pentru artele frumoase.

De menționat că cele mai bune desene vor fi utilizate pentru realizarea unui set de pliante informative, care vor fi distribuite în toate instituțiile de învățământ din Republica Moldova.

Consemnare: Eudochia VERDEȘ

Pasiune pentru știință

Elevii de la Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, s. Slobozia Mare, r-nul Cahul, au început cu brio olimpiadele școlare. Pe 20 ianuarie, și-au testat cunoștințele și abilitățile la biologie elevii din clasele a VI-a, a VII-a și a XII-a. Știm cu toții că participarea la un concurs de acest fel presupune mai mult decât o simplă acumulare de informații – este o provocare intelectuală care necesită logică, perspicacitate și multă pasiune pentru științele naturii.

Aducem mulțumiri elevilor care au depus efort pentru a obține succesul dorit. Fiecare dintre voi a demonstrat nu doar

cunoștințe solide, ci și interes profund pentru știință, ceea ce v-a motivat să nu renunțați. Felicitări, dragii noștri, sunteți exemplu pentru colegi!

Continuați să explorați și să vă urmați visurile în domeniul biologiei și nu numai!

Olga PETCU

Îndrăgostiți de biologie

Dorința de a excela

La etapa finală a concursului internațional de matematică LuminaMath, care a avut loc cu prezență fizică, elevii de la Liceul Teoretic „Ion Vatamanu”, or. Strășeni, și-au demonstrat încă o dată pasiunea și talentul. Acest moment de succes nu ar fi fost posibil fără implicarea lor constantă și dorința de a excela.

Cei mai tari matematicieni de la L.T. „Ion Vatamanu”

Ca profesor îndrumător, sunt extrem de mândră de determinarea și efortul depus de fiecare dintre elevii noștri, în special de **Ana RAPCEA**, elevă în clasa a VI-a, **Georgeta CROITORU** și **Maxim RAPCEA**, elevi în clasa a VIII-a. Faptul că au trecut cu brio de etapa online și au ajuns să concureze la etapa finală este o realizare remarcabilă.

Vă felicit din inimă, dragi elevi, pentru curaj și perseverență! Indiferent de rezultatele finale, sunteți deja câștigători.

Oxana GUT, profesoară de matematică

La vârsta voastră

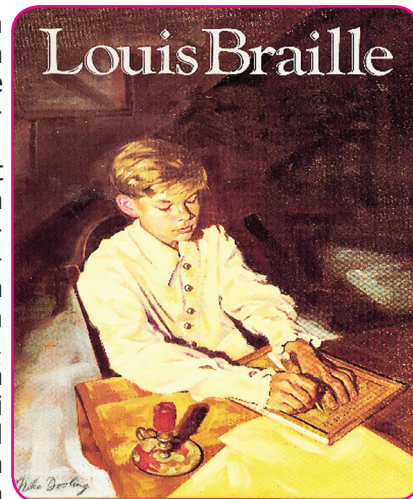
Louis BRAILLE

Louis Braille s-a născut în Coupvray, un sat din Franța, unde tatăl său avea un atelier de meșteșugărie. Într-o zi, Louis a intrat în atelierul tatălui și a încercat să taie o bucată de piele cu o unealtă ascuțită. Unealta i-a scăpat din mâini și i-a nimerit în ochiul drept, traumatizându-l. După care i s-a inflammat și ochiul stâng, astfel încât, până la vârsta de cinci ani, băiatul a ajuns complet orb.

Tatăl său, Simon-René Braille, l-a învățat pe Louis să citească, ghidându-i degetele deasupra unor bucăți de lemn în care bătuse cuie pentru tapiterie sub forma literelor alfabetului. Apoi l-a învățat și să scrie. La școala primară, Louis s-a remarcat drept cel mai bun elev din clasă, iar în 1819 a intrat la Institutul pentru tineri nevăzători din Paris.

În 1821, Louis Braille a aflat de existența unui sistem de comunicare, „scrierea nocturnă”, dezvoltat de un căpitan al armatei franceze, Charles Barbier. „Scrierea nocturnă” consta în puncte și linii ieșite în relief și imprimate pe foi groase de hârtie pe care soldații le puteau descifra cu degetele pentru a comunica noaptea, fără să scoată vreun sunet sau să folosească lumina. Sistemul lui Barbier era însă prea complex și greu de folosit, așa că Braille l-a simplificat.

Codul original pe care l-a creat consta din șase puncte dispuse pe două șiruri paralele, fiecare set de șiruri reprezentând o literă, o configurație mai simplă decât sistemul lui Barbier, dar care permitea până la 64 de variații, îndeajuns pentru toate literele alfabetului și semnele de punctuație. Louis le-a prezentat noul sistem de comunicare colegilor săi în 1824, la vârsta de 15 ani. În 1829, Louis Braille și-a publicat prima formă a „sistemului Braille”, acesta fiind folosit și până azi ca alfabet al nevăzătorilor.

SĂ SCRIM ȘI SĂ VORBIM CORECT!

Rubrică susținută de Gabriela MORARU Nr. 2 (45)

Metropolă

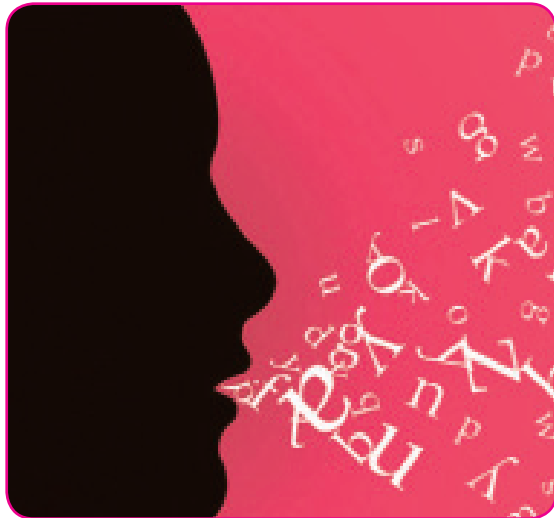
„Cred că suntem cu toții conștienți că Bucureștiul este o mare metropolă.” (O invitată la TVR1).

Substantivul **metropolă** are ca prim sens „nume dat **marilor orașe** ale lumii (de obicei capitale)” (DEX).

Înseamnă că alăturarea determinantului *mare* la cuvântul *metropolă* este pleonastică.

Așadar, enunțul corect este: „Cred că suntem cu toții conștienți că Bucureștiul este o metropolă / un mare oraș.”

Pleonasmul NU FACE BINE LA LIMBĂ!

Acces

„Nu sunt restricționate accese.” (Știrile PRO TV).

Substantivul neutru **acces** cu sensul de „intrare” are pluralul **accesuri**.

Omonimul său, tot substantiv neutru cu sensul de „atac”, „izbucnire” are pluralul corect **accese**.

În enunț, sensul omonimului **acces** este de **intrare (cale)**.

Corectăm: „Nu sunt restricționate **accesurile**.”

Folosirea corectă a omonimelor FACE BINE LA LIMBĂ!

Sugestii de lectură

Poezia bunătății și necesitatea ei

Reflexiv-lirică și meditativ-imnică, poezia „Bunătății” practică de Nina Josu este una a inimii (dominată de Lumină, de Înțelepciune și Credință). În jurul acestor motive-cheie se cristalizează, în fond, căutările proprii ale poetei care o singularizează principalmente dinspre imagine și idee, dinspre sentiment și trăire.

*Prin suflul dragostei trăiesc
Precum mi-i scris în soartă.*

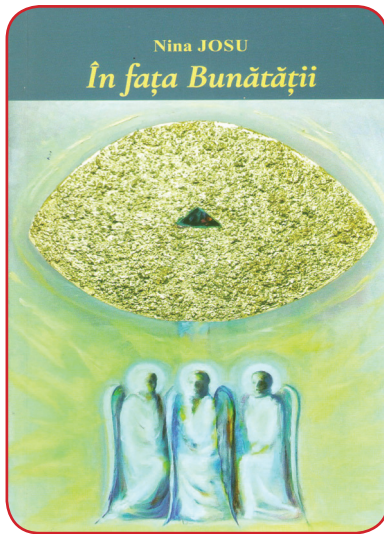
Nina JOSU

Dragostea față de lume și de Om, de Viață și de Cuvânt, de poezie, finalmente, este una care ține de divin, de irostibil, de inexprimabil, pentru că „luminează” și te înalță prin „alcătuirea” sa perenă înaintea/în fața Adevărului interminabil și sfânt dintotdeauna.

Inspirată și înaripată de sentimentul propriu al trăirii de sine, șaptezecista charismatică, Nina Josu polemizează direct și indirect cu tot ce ține de modelul aservit al celor care n-au nimic sfânt, călcând în picioare credința în dorul de Patrie și de neam, de Adevăr și de demnitate. Poemele Domniei Sale sunt scrise cu mâna pe inimă și întotdeauna dintr-un imbold personal și o chemare celestă creștin-ortodoxă. Sentimentul bunătății, alături de cel al demnității unice și naționale, aureolează ideea de unitate a neamului, caracterul ei luptător și vertical în dialogul-monologal cu sine și cu lumea, cu celălalt.

Referințele poetei la izvoarele biblice confirmă, o dată în plus, că vizionarismul face parte din construcția ei immanentă și perenă care îți traduce indirect trăirile de un ordin sau altul întotdeauna, convin-

să că „Nu eu mă apăr de-a căderii hău – / (Ci) Cuvântul ce de nimeni nu se teme”. Poeta menționează că „...dragostea în lume are-un preț”, pe când „Trădarea în arginți se cântărește”. De unde și concluzia ironică: „Nu chipul meu privit e cu dispreț – / Chipul aceluia ce mă ocrotește”. La fel de răspicat le răspunde „bărbaților violenți” și „femeilor fără rușine” (pe un ton calm, dar venind dintr-o profundă prețuire sufletească...): „Nu duhul meu în lume-i prigonit – / Duhul aceluia ce-a vorbit prin mine”. Condiția lirică a Ninei Josu este expres exprimată de către poeta „Dorului” în rânduri de-o plasticitate rară și misionar-vizionară „Din dor nespun în lume am venit/ Ca demnitatea-n cuget să învie./ Cei fără har mi s-au împotrivit/ Și n-au știut că-ți stau în cale Ție”). Piesa „Noi, cronicarii” relevă magistralmente condiția/funcția critică a poeziei combatante și atitudinal-personale a creatoarei de la Țiganca natală, cahuleană, care nu va sta la îndoială „să urmeze simțurile depline” ale chemărilor divine, a artei literare ce-a ales-o definitivamente („Mai bine prigoniiți cu bunii/ Ce-agonisesc în truda frunții./ Decât în fală cu nebunii./ Decât la masă cu mancurții”, precum subliniază locutoarea medita-

tiv-lirică a scriitoarei. Tabloul sociocritic, pamfletar de fapt, îndreptățește integralmente și eminamente sarcastic râvna inimii de-a trăi după regulile cerești, suprapuse pe cele naționale, existențiale.

Mesajul polemic, sarcastico-ironic și esofonic al universului poetic auctorial este unul inspirat și racordat la realitățile dure ale existenței socioumane gen celor citate anterior (a se vedea, mai cu seamă, poemele „Înși mărunței aramași dau pe față”, ori „Omul de fier”, dar și cele cu conotație biblice). Poeta e convinsă că „În dărnicie zace o comoară/ Pe care-o vede ochiul înțelept” sau „Și mulți din cei ce au acum comoară/ Nu au și n-au avut

Interpreți preferați

MUZICA VINE DIN SUFLET

Mihaela Tabură este o cântăreață de muzică populară din Coșcodeni, Sângerei. A absolvit Colegiul de Muzică „Ștefan Nea-ga” și Școala de Arte „Alexei Stârcea” din Chișinău. În 2014, a luat trofeul la Festivalul-concurs național al interpreților de muzică folclorică „Maria Drăgan”, iar în 2015 a câștigat Marele Premiu la Festivalul concurs-național „Nicolae Sulac”. Tot în acel an a cântat pentru prima dată pe scena Palatului Național la spectacolul „Potcoava de aur” împreună cu orchestra fraților Advahov.

Mihaela Tabură, având o carieră impresionantă în muzica populară din Moldova, și-a adus contribuția la tradiția folclorică.

Tânăra interpretează a cântat alături de orchestra „Lăutarii”, în cadrul Festivalului „Drăgan Muntean”, clasându-se pe locul III. A colaborat cu formația „Akord” la piesele „Hai, hai!” și „Numai tu/Samo ti”, interpretată în două limbi, fiind un amestec interesant de culturi – română și sârbă. Cu Laurențiu Marian a lansat melodia „Mândra mea de peste Prut”, iar cu Violeta Popov a lucrat la cântecul „Anii tinereții”.

Cel mai remarcabil este faptul că, deși majoritatea interpreților tind să se mute la capitală, Mihaela a ales să rămână și să creeze la ea acasă, în satul Coșcodeni. Videoclipurile sale, filmate la baștină, au un aer autentic și un mesaj puternic despre legătura cu tradiția și rădăcinile noastre.

Interpreta de muzică populară a lansat o nouă colaborare cu Orchestra „Lăutarii”, în frunte cu dirijorul Nicolae Botgros. Videoclipul celei mai noi piese din repertoriul său – „Tinerețea mea” – surprinde imaginea idilică a tinereții în sat, acolo de unde ne tragem.

„Inimioară, inimioară”, „Banii”, „Inima plânge”, „Surioara mea”, „Mândră sunt că-s moldoveancă”, „Mamă, în brațe la tine” etc. sunt o mică parte din melodiile de suflet ale cântăreței. În fiecare piesă răsună dragostea pentru muzică, iar melodiile cântate cu zâmbet și dăruire, devin ecoul sufletului ei.

Renata CUPCEA

cu-adevărat”). Poemele Ninei Josu cinstesc ideea de Om și de credință cu propria suferință a căutărilor sincere prin simplitatea și prin adâncimea lor privind cumsecădenia și darul de nou și de unitate, de integrare a neamului. Nina Josu „vine către” credință și către poezie „luminată” din interior, pledând cu inima deschisă către Lumină dintr-un dat. De aceea are impresia adeseori că „scrie mereu aceeași poezie”. Ea crede în ideea de renaștere și într-o întâmplare a acesteia dinspre lumină, bunătate deplină. În fond, poemele autoarei certifică „faptul” că o scriu pe poeta „Bucovina”, „Sunt solul”, „Îndrăgește-a ta alcătuire”, „Amintire”, „Îndreptățește-ți numele, poete”, „Închinare”, „Monolog”, „Marii poeți scriu

poezie bună”, „Scrisoare lui Eminescu” etc.

Multicoloră și radioasă ca o metaforă curcubeică, solar-selenară, poezia Ninei Jos, inclusiv cea din antologia „În fața Bunătății”, atestă o poetă întoarsă cu fața la adevărul divin și la Omul din om însetat de veșnicie, de „Binele... desăvârșit”, de „sufiul” „Prințului păcii” („Îmi luminează-a Ta făclie/ Ce arde-n inimi noi și noi./ Și este-un dor de veșnicie/ În fiecare dintre noi”). Aspirând „Spre-o altă față-a lumii, mai subțire./ Spre-un început legat de-ntreaga fire...”, poezia autoarei „Dorului” strălucește și te atrage prin „Cuvântul cel născut din bunătate”, muiat în legenda propriilor trăiri de lume și de sine.

Tudor PALLADI

MAGIA CULORILOR

Mă numesc **Tamara CARAGACEAN** și mă adresez cu mult respect și drag colaboratorilor revistei. Sunt elevă în clasa a IX-a la Gimnaziul „Gr. Vieru” din s. Purcari și absolventă a filialei Școlii de Artă „Maria Bieșu” din r-nul Ștefan-Vodă. De mai mult timp urmăresc cu interes pagina „Vernisaj”, un spațiu artistic mult așteptat care surprinde și bucură cititorii cu roadele picturii tinerilor. În ceea ce mă privește, de mic copil am fost atrasă de culori și, mai ales, de magia transformării unei idei în imagine.

Urmându-mi chemarea sufletului, de rând cu alți elevi din zonă care au îndrăgit arta plastică, încerc să descopăr, în special, farmecul naturii, văzând-o cu alți ochi, cumva poate din alt unghi. Îmi place mult și să fotografiez. Astfel prind diferite momente ale unui sau altui anotimp, cum ar fi, de exemplu, momentul primăverii cu primii mugurași abia îmbobociți sau cel al toamnei cu nenumăratele-i frunze care încep să-și schimbe culoarea, oranjul

devenind neasemuit de atrăgător pentru cel care vrea să picteze.

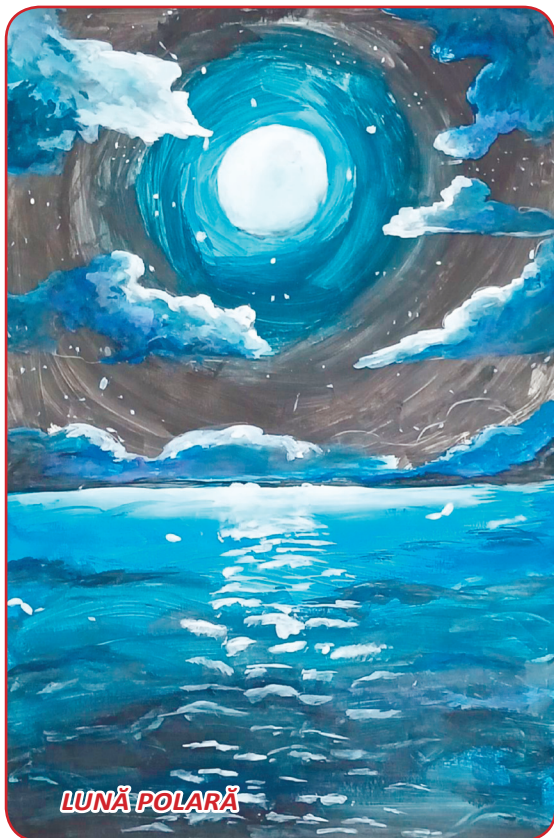
Redau pe hârtie sau pânză și splendorile iernii, când totul e acoperit de zăpadă, gerul te pișcă de obraji, iar din hodgeacuri iese fum. În asemenea zile, clipele de vrajă le trăiesc din plin, căci poartă amprenta naturii, iar inspirația îmi dă ghes și nu mă mișc de la șevalet. Îmi dedic timpul liber schițelor noi ori studierii tehnicilor de desen. Consult literatu-

ra de specialitate și albume de artă, merg la diverse expoziții organizate în raion sau în capitală. Consider că pictura este o artă aparte și la orice etapă de afirmare s-ar regăsi un artist plastic, fie chiar și la început de cale, precum sunt eu, descoperă cu uimire nuanțe și secrete coloristice noi în universul ce-l înconjoară.

În final, voi sublinia faptul că, de mică, citesc revista „Florile Dalbe” la care m-au abonat părinții și care mă susțin enorm în căutările mele creative. Doresc să-mi fie publicate imaginile câtorva lucrări la pagina „Vernisaj” de care m-am atașat mult. Pentru mine, desenul și pictura sunt o modalitate aparte de a surprinde tainele esteticului, iar revista „Florile Dalbe” îmi oferă nu doar această posibilitate, dar și cea de a păși alături de tinerii artiști care au o percepție similară a artei.

Tamara CARAGACEAN,
absolventă a Școlii de Artă „Maria Bieșu”

r-nul Ștefan-Vodă

DIRECTOR –
REDACTOR-ȘEF
Ion ANTON

ECHIPA REDACȚIONALĂ: Octombriana ONOFREI (secretar general de redacție), Mariana GABURĂ (redactor-coordonator de emisie); Rodica PROCA (contabil-șef); Cristina COVRIG (secretar-tehnoredactor); Eudochia VERDEȘ (scrisori; preocupările adolescenților); Lidia UNGUREANU (literatură, artă și educație estetică); Ludmila MOVILĂ, Renata CUPCEA (actualitate școlară și organizații pentru copii).
Tel.: redactor-șef – 022-23-37-78; anticamera – 022-23-43-28; contabila – 022-23-36-77; secțiile: 022-23-41-95; secretariat – 022-22-52-49.

Procesare
computerizată:
„FLORILE
DALBE”

„Florile dalbe” index PM 21238
str. Pușkin, 22, Casa Presei, 2012, or. Chișinău
E-mail: contact@floriledalbe.md

Instituția Publică Publicația Periodică Săptămânalul “Florile Dalbe”
Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova.
Reînregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600093431 din 11 august 2008

Tipărit la Tipografia BLITZ POLIGRAF S.R.L.,
Chișinău, str. Vlaicu Păcălab, 45

Com. nr. 1077
Tiraj – 1800 ex.

